

Pasaulio Įvykių Savaitinė Apžvalga

Graikai atėmė nuo italų Koritzą

Visas pasaulis toliau stebėjosi, kaip mažos graikų jėgos su maža pagalba iš anglų pusės toliau mušė ir vijo di-deles italų jėgas. Italų tvirtovė su karo sandėliais Koritzą, kurią italai smarkiai gynė, pateko į graikų rankas. Graikai čia paėmė daug italų į nelaisvę ir atėmė italų labai daug amunicijos. Italai pasitraukė iš Koritzos "tvarkoj", bet paskui pradėjo bėgti be jokios tvarkos. Graikai greit atėmė iš italų dar du miestus: Moskopolis ir Konispolis, ir apgulė miestą Pogradeč, netoli nuo Jugoslavijos, kur italai įsisteigė naują bazę.

Athenuose ir visoje Graikijoje buvo didelio džiaugsmo, kad Koritzą puolė. Pačioje Koritzoje graikai ir albanai visose karcemose gėrė ir linksminosi, ir draskė Italijos karalius paveikslus. Koritzą buvęs graikiškas miestas ir Graikijos miestų jis dabar pasiliksis.

Del Koritzos paėmimo Athenai turėjo trijų dienų celebraciją. Nors Koritzos paėmimas dar nereiškia laimėjimo karo, graikai negalėjo išsilaikyti necelebravę, neparodavę ir nedainavę. Graikijos diktatorius generolas Jonas Metaxas savo proklamacijoje del Koritzos paėmimo graikams sakė:

"Kada Mussolini nusprendė pavergti Graikiją, mes nusprendėme nebūti išnaikintais. Mes gyvenime ir sykiu su mūsų draugu Anglija mes apgalėsime. Mūsų takas nebus nuklotas gėlėmis, bet mes sutiksime kiekvieną pavojų ir mes sumušime priešą."

"Mes kovojame ne tik už savo gyvybę, bet taipgi ir už kitas Balkanų šalis ir už Albanijos išlaisvinimą. Mes kovojame už idealus, kurių svarba siekia toliau Balkanų ir paliečia visą žmoniją."

Athenuose ir Koritzoje graikai su didžiausiu entuziazmu sveikino Anglijos kareivius. Athenuose anglų kareiviai buvo nešiojami ant rankų.

Graikai, nors menkai apginkluoti ir neskaitlingi, tikisi apgalvoti italų armijas, jeigu tik Hitleris neužpuls Graikijos iš šiaurės.

Hitlerio diplomatija

Hitleris iš savo pusės darė tolesnius pasirengimus užpulti Graikiją iš Bulgarijos pusės. Prie Hitlerio "ašies" ir "naujos tvarkos" buvo priverstos prisidėti Vengrija, Rumanija ir Slovakija. Keistas išrodė atsiradimas Slovakijos, kaip Hitlerio partnerio, kada visi žinojo, kad Hitleris jau senai suvalgė Slovakiją. Tarytum numirėlio vardas gali duoti daugiau įiegos Hitleriui.

Vokiečiai paskelbė, kad Vengrija prisidėjo prie Hitlerio "ašies" su pagalba ir pilnu pritirimu iš Sovietų Rusijos pusės. Vienok Rusijos komunistai pareiškė į tai, kad tas "neatitinka faktams". Bet jie daugiau nieko nesakė. Tokia yra jų "diplomatija".

Hitlerio diplomatija laukia, kad dabar Bulgarija turės prisidėti prie Hitlerio ašies. Sovietų Rusija davusi slapta patarimą Bulgarijai, kad su Hitleriu nesusidėtų. Bet tai ir viskas. Hitlerio kariuomenė jau stovi Bulgarijoje ir Bulgarijos karalius Boris nemato

kitos išeities, kaip pasiduoti Hitleriui. Jugoslavija, padrasinta Graikijos pasiekimu kare su italais, norėtų sekti Graikijos pavyzdžiu. Bet Jugoslavijos valdžioje yra politikierių, kurie gali Hitleriui pasiduoti. Turkija paskelbė karo stovį europinėje Turkijos dalyje ir ties Dardaneliais ir Bosporu vienam mėnesiui. Tą Turkija padarė kaip tik tą dieną, kada Turkijon sugrįžo iš Berlio Vokietijos ambasadorius Franz von Papen. Jis atvežęs Vokietijos reikalavimus Turkijai.

Anglių pagalba graikams

Reikia manyti, kad menkai apginkluoti graikai nebūtų galėję taip smarkiai sumušti italų kariuomenės, jeigu graikams nebūtų pagalbė angliai. Kiek pagelbos graikams iki šiol davė angliai, nėra tikrai žinoma. Anglija tuo tyčia nesigiria, nes nori, kad graikams tektų visa garbė už italų sumušimą. Graikų kaimynams linksniau yra žinoti, kad patys graikai muša italus. Bet iš žinių matyti, kad anglų kariuomenė veikia Graikijoje sykiu su graikais. Anglija be to yra jau atvežusi graikams daug kanuolių, tankų ir kitos karo medžiagos. Anglių lakunai nuolat bombarduoja italų pozicijas Albanijoje, o taipgi italų laivus, kurie plaukia į Albaniją su kareiviais ir karo medžiaga. Anglų karo laivynas neleidžia italų karo laivynui pasirodyti.

Ką Hitleris darys su Jugoslavija?

Nacių kariuomenei eiti į Graikiją Hitleris jau patiesė kelią per Slovakiją, Vengriją ir Rumaniją. Tos šalys rubėžiuojasi iš eilės viena po kitos iš šiaurės į pietus. Tarp Rumanijos ir Graikijos yra tik-tai Bulgarija, kuri dar nesutiko į Hitlerio "ašį", bet gal bus priversta įeiti, nežiurint, kad Stalinas Bulgarijai "pataręs" nesidėti prie Hitlerio. Bet Bulgarija yra labai kalnuota ir per Bulgariją į Graikiją kariuomenei yra blogas kelias. Daug geresnis kelias iš Vokietijos į Graikiją yra per Jugoslaviją. Todel ang-lai mano, kad Hitleris greičiau siųstų savo kariuomenę per Jugoslaviją negu per Bulgariją. Manoma yra, kad tą žino ir Stalinas ir kad Stalino patarimas Bulgarijai nesidėti prie Hitlerio yra tuščias ir yra duodamas tik akių apdumimui. Stalinas neduoda jokių "patarimų" Jugoslavijai, ir iš to reikia spręsti, kad Jugoslavija duos Hitleriui kelią eiti Graikijon, kada Hitleris matys, kad jam laikas eiti į Graikiją. Hitleris lengvai gali sumušti jugoslavus, bet jis bandys gauti Jugoslavijos pritarimą sau be mušio.

Turkija nepasitiki Rusija

Nežiurint kad Turkija yra drauginguose santykiuose su Sovietų Rusija, jos "draugo" Stalino slaptingi planai buvo visą laiką jai nežinomi. Turkija ir dabar vis dar nežinojo, ką Stalinas darytų, jeigu Hitleris sumušęs Graikiją užpultų Turkiją. Turkija, budama sutartyje su Anglija, yra pasitarusi kariūti prieš Hitlerį.

Bet Turkija nors tiek norėtų žinoti, ar "draugas" Stalinas pasiliks "draugingas" Turkijai ir pats jos neužpuls, kada jo "draugas" Hitleris pradės mušti turkus. Aišku, kad "drauginga" jam Turkija skaito Stalino uu didžiausią veidmainį. Todel Turkija yra pasirengusi atlaikyti užpuolimą ir iš Kaukazo pusės, o iš tos pusės užpulti Turkiją gali tiktai "draugas" Stalinas.

Anglijos karas

Nacių bombnešiai pereitą savaitę nebe tiek Londoną naikino, kiek vidurinės Anglijos pramonės centrus. Didžiausias nacių užpuolimas buvo ant Birminghamo, kur gyvena daugiau kaip milijonas žmonių ir kur yra daug karo amunicijos fabriku. Birminghamo naikinimas buvęs dar baisesnis už Coventry. Naciai sakė, kad į vieną naktį jie išmėtė 500 tonų bombų ir padarė Birminghamą nieko nebereikškančiu šiame kare. Kitą naktį naciai vėl sugrįžo ir išmėtė 300 tonų bombų. Jie applan-kė ir pavašino bombomis ke-toriolika kitų miestų. Jie dar sykį buvo applan-kė Coventry miestą, kurio gyventojai tebe-laidojo užmuštuosius.

Anglijos bombnešiai iš savo pusės bombardavo visą eilę vokiečių miestų, tarp jų Duis-burg-Ruhrort uostą, Hambur-gą su dokais, Pilseną su Sko-dos amunicijos dirbtuvėmis, Essene Kruppo dirbtuves, Leunoje sintetisko aliejaus dirbtuves.

Anglija, bekentėdama nuo nacių bombų savo saloje, tu-rėjo būti pasirengusi karui su Hitleriu ir Mussoliniu rytuose, Afrikoje ir Azijoje. Anglijos premieras Churchill par-lamentui pasakė, kad anglų kariuomenė, orlaiviai ir laivynas sutiks Hitlerio smugius visur, kur tik jie bus taikomi, ir kad Hitlerio "tvarkai" nebus duota įsigalėti. Bet sykiu Churchill priminė, kad Anglijai dar reiks ilgai kariauti.

Anglijos ambasadorius Lot-hian, sugrįžęs į Ameriką, pa-sakė, kad Anglija jau ilgai ne-begalės mokėti pinigais už gaunamą iš Amerikos karo medžiagą, ir kad Amerika turės pasirūpinti duoti Anglijai kreditų ar paskolų. Anglija galėtų daug savo salų Amerikai parduoti.

Brangiausias karas

Šis karas yra brangiausias karas Anglijai, pareiškė Anglijos izdo kancleris sir Kingley Wood. Kasdieną karo išlaidų Anglija dabar turi 9,100,000 svarų sterlingų, arba \$45,000,000. Šios kasdieninės išlaidos yra du syk didesnės negu buvo pereitime kare.

Socializmo įstatymai Vokietijoje

Muenchene vokiečių teisės akademijos kongrese tos akademijos vedėjas Dr. Hans Frank davė suprasti, kokia tvarka bus "Naujoje Europoje" arba Hitlerio Europoje. Vokietija busianti vadovė visų dalių Reicho, kuriam tiesioginiai priklausys Bohemijos ir Moravijos protektoratas (Čekija) ir Generalė valstija (Lenkija). Kitų teritorijų prigulmingumas nuo Vokietijos busias nustatytas pačio Hitlerio. Iš to matyti, kad Len-

kijos ir Čekijos nepriklausomybės Hitlerio tvarkoje yra amžinai palaidotos.

Naujas civilis kodeksas, su-lyg d-ro Franko, statysias visų teises svarbesnėmis už pavienių žmonių teises, vietoj klesų kovos įvesias nacionalės visuomenės draugiškumą, vie-toj darbininkų išnaudojimo į-vesias įstatymus darbininkų reikalams aprūpinti, vietoj kapitalistinio gaudimo ir ka-pitalistinių pelnų įvesias sąly-gas sveikam prasišiekimui valstybės priežiūroje.

Kalti Francijos politikieriai

"Politikieriai pražudė Fran-ciją", pareiškė buvusio Fran-cijos premiero Deladier sek-terorius, grafas Rene de la Taille, pereitą savaitę atvy-kęs į New Yorką iš Angli-jos. Jos nuomone visi Fran-ci-jos politikieriai buvo kalti, kad Francija tapo užkariau-ta, o Anglija kalta, kad per-vėlai atėjo Francijai į pagel-bą. Francija buvo prigyvenu-si visuotino nupuolimo. Ji bu-vo nupuolusi ekonomiai, so-cialiai, politiniai ir moraliai.

Popiežiaus balsas

Popiežius Pius XII meldėsi už taiką, nors taikos greit nesitikėdamos, ir meldėsi už vi-sus karo pabėgėlius, visus, kurie del šio karo kenčia. Sa-vo kalboje jis pasakė, kad šio karo priežastis yra varžytinės už žaliavą. "Aliejai ir mine-ralai, kurie randasi žemėje", pasakė popiežius, "drumsčia žmogaus sapnus ir atima tai-ką". Vienok popiežius savo maldoj taipgi prašė Dievo, kad duotų heroizmo žmonėms, kurie pjauna vienas kitą, to-kiu būdu tiesioginiai nepas-merkdamas karo, kaip masi-nės žmogžudystės. Sąžinės balsas pas jį prabilo jo patai-soj, kurioj jis prašė, kad nie-kas nedarytų to kitam, ko ne-nori kad kitas darytų jam ar jo šaliai.

Amerika

600,000 ateivių dar turi užsiregistruoti

Dar daugelis ateivių šioj šalyje neužsiregistravo, kaip to reikalauja naujas įstaty-mas, ir užsiregistruoti jiems mažai teliko laiko. Paskutinė ateivių registracijos diena yra gruodžio 26. Po tos dienos neužsiregistravę ateiviai jau bus baudžiami. Bausmė yra iki \$1000 pinigines pabaudos ir iki šešių mėnesių kalėjimo.

Kadangi paskutinė registra-cijos diena yra antroji Kalėdų diena, tai atidėlioti iki Kalė-dų nei vienas ateivis nepriva-lėtų. Jeigu visi atidėlios iki paskutinės dienos, tai per pas-kutinę dieną gali visi nespėti užsiregistruoti, o ant rytojaus neužsiregistravę jau bus bau-džiami.

Registracijos direktorius E. G. Harrison paskelbė, kad iki šiol užsiregistravo 3,051,534 ateiviai, ir kad pasiliko neuž-siregistravusių dar apie 600,000 ateivių. Jiems lieka ma-žiau kaip mėnuo užsiregistruo-ti.

Pasirodė, kad didžiama už-siregistravusių ateivių gyvena dešimtyje valstijų. Tos de-šimtis valstijų yra sekamos su

užsiregistravusių ateivių skai-čium:

New York	739,521
California	327,353
Massachusetts	267,758
Pennsylvania	252,250
Illinois	186,816
Michigan	184,024
New Jersey	177,532
Texas	137,375
Ohio	121,159
Connecticut	108,261

Bendra šiose valstijose už-siregistravusių ateivių skaitli-nė sudaro pustrčio miliono. Pusė milijono ateivių yra išsi-mėtę kitose 38-se valstijose.

Ateivių dėmesiai Justicijos departamentas skelbia šį pri-minimą:

Lieka tik 22 dienos ateiviams užsiregistruoti

Ateivių Registravimas baig-sis gruodžio 26 dieną ir po tos dienos visi nepiliečiai už nesiregistravimą gali būti baudžiami pinigine bausme iki \$1,000 ir iki šešių mėnesių kalėjimo, arba abiem baus-mėm.

Visei ateiviai, 14 metų am-žiaus ir vyresni, privalo as-meniškai registruotis.

Ateivius vaikus, neturinčius 14 metų amžiaus, privalo už-registruoti jų tėvai ar globė-jai.

Ateivių registruojami paš-tuose. Nereik mokėti jokių pinigų už ateivių registravi-mą. Saugokitės raketierių.

Po užsiregistravimo, visi ateiviai į penkias dienas privalo pranešti apie pakeitimą savo pastovaus adreso. Reikia adreso pakeitimą pranešti Im-migration and Naturalization Service, Washington, D. C. Tam tikslui blankas galima gauti visuose paštuose.

Prisidėkite

Amerikos Raudonasis Kry-žius pirmasis karo metais daug pagelbos suteikė nukentėju-siems nuo karo žmonėms Eu-ropoje. Jis suteikė drabužių beveik milijonų žmonių, jis suteikė ambulansus, gyduoles ir raiščių žaizdoms aprištų ka-ro srityse ir teikė maisto išal-kusiems. Jis padėjo amerikie-čiams susirasti savo gimines karo apimtose žemėse ir su-šelpė karo pabėgėlius, grыз-tančius į Ameriką. Raudono-jo Kryžiaus fondai jo mielašir-dystės darbui vesti susideda daugiausia iš mielaširdingų amerikiečių aukų. Šiuo laiku labai svarbu yra, kad Ameri-kos Raudonasis Kryžius gautų daugiau aukų. Tapkite Ameri-kos Raudonojo Kryžiaus na-riu, pasiūsdami savo dolerį į American Red Cross, Wa-shington, D. C., arba suteikite savo auką Amerikos Rau-donojo Kryžiaus skyriui savo mieste, New Yorko skyrius randas adresu 315 Lexington Ave., New York, N. Y.

SLA Trečias Vajus

SLA turi daug pinigų - yra saugu būti SLA nariu

SLA nariai privalo ir yra prašomi pasinaudoti savo orga-nizacijos pinigais paskolų formoje del savų namų, o ypatingai tie SLA nariai, kurie tokių paskolų del savo nuosavybių jėš-ko kitur.

SLA Pildomoji Taryba paskelbė Trečio Vajaus laikotar-pį, suteikdama visas reikalingas informacijas, o ypatingai apie naujus apdraudos skyrius. Kuopų valdybos, o ypatingai or-ganizatoriai pradėjo gauti įvairių paklausimų iš SLA narių ir kandidatų į SLA narius apie SLA abelą stovį, ypač, ar SLA turi užtektinai pinigų (cash) ant rankų, kad reikaliui esant ga-lėtų išmokėti mirusių narių giminėms apdraudų pinigų, o ypač stambesnėmis sumomis apsidraudusių narių pomirtines, saky-sime iki \$5,000.00? Atsakymas yra aiškus ir trumpas: SLA savo reikalus tvarko taip, kad visuomet turi daugiau pinigų ant rankų, negu kad yra reikalinga. Dabartiniu laiku yra apie \$200,000 daugiau, negu SLA kasdieninio biznio reikalams rei-kalinga naudoti. Šituos pinigus SLA Pildomoji Taryba yra pasirengusi paskolinti savo nariams ant jų nuosavybių už 5% metams. Geras ir nedidesnes \$10,000 paskolas gali gauti ir SLA ne nariai.

SLA turtas yra prižiurimas ir kontroliuojamas Pennsylvanijos valstijos Bankinio Departamento, o taipgi ir kitų vals-tijų, kuriose SLA yra įregistruotas valdžios priežiūroje. Tas SLA nariams užtikrina saugią apdraudą.

PINIGAI GALIMA ATSHMTI

Sumokėti pinigai už SLA apdraudą galima atsiimti po 20 metų išmokėtos apdraudos. Taipgi galima turėti pilnai išmo-kėtą apdraudą, kad nereikėtų per visą gyvenimą mokėti. Ga-lima pasiskolinti ant apdraudos sertifikato (polisio), o blogiau-siame atsitikime, jeigu nebūtų galima tęsti tolesnį mokėjimą, tai įmokėti pinigą nepražusta, kaip pirmiau budavo, o už su-mokėtus pinigus yra duodama tiek apdraudos, kiek už sumo-kėtus pinigus yra galima. Todel, dabar visiems yra netiktai galima, bet ir patartina pasirūpinti geros ir saugios apdrau-dos išmokavimu prisirašyti prie SLA.

A. S. TREČIOKAS,
SLA Finansų Komisijos narys.

KALĖDŲ DOVANA

Besitariant Kalėdom, daugelis išsigalindžių žmonių galvo-ja, ką dovanų nupirkti savo mylimam draugui ar giminei. Daugelis kartais "išsigalvoja" ir nuperka tokį daiktą, kuris gyven-i-me nevisai reikalingas. Mes rekomenduojame užpirti savo draugui ar giminei apdraudą Susivienijimo skyriuje N 3 del ko-kių \$500, užmokant duokles už nemažiau kaip metus laiko. Tai padarius, prirašytasai prie SLA gaus Susivienijimo Albu-mą \$5.00 vertės, ir vėliau galės pats mokėti duokles, už ką po 20 metų jam bus išmokėta \$500. O tai bus graži Kalėdų dova-na, už ką jums tas giminė ar draugas per visą gyvenimą širdin-gai dėkos.

NAUJI ORGANIZATORIAI

Praeitą savaitę dar šios kuopos užregistravo savo organi-zatorius dalyvauti SLA Trečiame Vajuje:

- Mickevičius J., 17 kp., Montello, Mass.
- Kemzura M., 17 kp., Montello, Mass.
- Pakšys A., 100 kp., Racine, Wis.
- Lukoševičius A., 152 kp., Brooklyn, N. Y.
- Narbutas A., 139 kp., Chicago, Ill.
- Pučkorius J., 139 kp., Chicago, Ill.
- Polionis K., 139 kp., Chic ago, Ill.
- Subonis M., 157 kp., Youngstown, Ohio.
- Kliučinskas J. G., 164 kp., Frackville, Pa.
- Langvinas M., 178 kp., Chicago, Ill.
- Valentinas B., 178 kp., Chicago, Ill.
- Paulukonis J., 199 kp., Shaft, Pa.
- Jacuskas J., 204 kp., Tamaqua, Pa.
- Žvirblis V., 204 kp., Tamaqua, Pa.
- Misickaitienė A., 208 kp., Chicago, Ill.
- Ramanauskas A., 211 kp., Mahanoy City, Pa.
- Kavaliauskienė J., 247 kp., Aliquippa, Pa.
- Plečkaitis J., 247 kp., Aliquippa, Pa.
- Paškevičius J., 292 kp., Wilsonville, Ill.
- Maliauskas A., 299 kp., Rumford, Me.
- Radziunas A., 311 kp., W. Frankfort, Ill.
- Sugdinis J., 311 kp., W. Frankfort, Ill.
- Mickus V., 312 kp., Easthampton, Mass.
- Budvitis V., 352 kp., Detroit, Mich.
- Ernest Emma, 371 kp., Cambridge, Mass.
- Vinciunas J., 371 kp., Cambridge, Mass.
- Waleyko P., 371 kp., Cambridge, Mass.

Tų kuopų, kurios dar neišrinko SLA Trečio Vajaus orga-nizatorių, prašome vajuus reikalą apkalbėti sekančiame kuopos susirinkime ir išrinktus organizatorius nevilkinant užregis-truoti Centre, kad jie galėtų tuojau pradėti darbuotis.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAY

By the Lithuanian Alliance
of America
KLEOFAS JURGELEONIS
Editor

DR. M. J. VINIKAS
Business Manager

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States ----- \$1.50
To Foreign Countries ----- \$2.00

307 W. 30-th St., New York, N. Y.
Tel.: LAckawanna 4-5529

PILDOMOSIOS TARYBOS IR PASTOVIŲJŲ KOMISIJŲ ADRESAI

Pildomoji Taryba:

Adv. F. J. BAGOCIUS, prez.,
253 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

J. K. MAZUKNA, vice prez.,
1325 W. North Ave.,
N. S. Pittsburgh, Pa.

DR. M. J. VINIKAS, sek.,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.

ADV. K. P. GUGIS, išd.,
3323 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

DR. S. BIEZIS, dr. kvot.,
2201 W. Cermak Rd.,
Chicago, Ill.

S. MOCKUS, išd. glob.,
726 E. 7-th St.,
So. Boston, Mass.

M. MIKUZIUZE, išd. glob.,
2121 N. Western Ave.,
Chicago, Ill.

Istatų Komisija:

DR. A. MONTVIDAS,
2400 W. Madison St.,
Chicago, Ill.

P. W. BIRSTONAS,
205 W. Oak St.,
Shenandoah, Pa.

S. BAKANAS,
2404 Charles St.,
Pittsburgh, Pa.

Finansų Komisija:
C. K. PIKIEL,
629 — 54-th St.,
Pittsburgh, Pa.

A. S. TRECIOKAS,
314 Walnut St.,
Newark, N. J.

ADV. K. S. CELEDINAS,
6814 N. Broad St.,
Philadelphia, Pa.

Kontrolės Komisija:
REV. M. VALADKA,
1743 N. Sumner Ave.,
Scranton, Pa.

P. DARGIS,
25 Strauss St.,
Pittsburgh, Pa.

J. ZEMANTAS,
130 Congress Ave.,
Waterbury, Conn.

Skundų ir Apeliacijų Komisija:
REV. B. F. KUBILIUS,
2 Atlantic St.,
So. Boston, Mass.

P. B. BALCIKONIS,
R. F. D. No. 1,
Kirkwood, N. Y.

ADV. A. LIDY,
7310 So. Fairfield Ave.,
Chicago, Ill.

Apšvietos Komisija:
DR. P. GRIGAITIS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

V. J. KOLICIENE,
1620 Beaver Ave.,
N. S. Pittsburgh, Pa.

M. VAIDYLA,
840 W. 33-rd St.,
Chicago, Ill.

Labdarybės Komisija:
DR. M. J. VINIKAS,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.

M. KEMESIENE,
3434 Howard St.,
Detroit, Mich.

H. KLIMBENE,
907 E. 130-th St.,
Cleveland, Ohio.

Sveikatos Komisija:
DR. P. ZALATORIS,
1821 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

DR. D. PILKA,
528 Columbus Ave.,
Boston, Mass.

DR. S. A. SLAKIS,
6733 Crandon Ave.,
Chicago, Ill.

Jaunųjų Komisija:
O. ZORSKAITĖ,
1709 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.

A. VAIVADA,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

S. RUPSLAUSKIS,
100 Anderson St.,
Pittsburgh, Pa.

Prieglaudos Namo Komisija:
J. BRAZAUSKAS,
17909 Mapleliffe Rd.,
Cleveland, Ohio.

J. JARUS,
8513 Empire Ave.,
Cleveland, Ohio.

K. POCIUS,
12048 Halsted St.,
Chicago, Ill.

Lietuvos Šelpimo Komiteto atsiėaukimas į lietuvius

IŠAUKSMĄ pagelbos, kurį girdi-me ir be abejo vis dažniau girdėsi-me iš nukentėjusių nuo Europos tiranų ir karo lietuvių, New Yorke įsisteigė Lie-tuvių Šelpimo Komitetas nukentėjusiems nuo tiranijos ir karo lietuviams šelpti.

Šis komitetas nėra ir nebus mūsų partijų ar srovių komitetas, jis neturi ir neturės jokios politinės programos ir neužsiims jokia politika, bet rūpinsis pa-laikyti gyvastis ir viltį tų lietuvių, ku-riuos vienokia ar kitokia tiranija sumin-džiojo, nuskriaudė ir pastatė pražuties pavojun. Lietuvių Šelpimo Komitetas tiki, kad tokiu mielaširdystės darbu, kurs remiasi humanišku ir griežtu pasiprie-šinimu despotizmui ir tiranijai, Ameri-kos lietuviai šioj valandoj ir visuomet, kol toks darbas bus reikalingas, galės pa-sekmingiausia prisidėti prie lietuvių tau-tos gelbėjimo nuo pražuties.

Lietuvių Šelpimo Komitetas mato didelę reikalą tuojaus rūpintis sušelpi ir gelbėti nuo pražuties tuos lietuvius, ku-rie savo gyvastis gelbėdami pabėgė į sve-timas šalis nuo bolševikų tirano Lietuvo-jė, tuojaus rūpintis sušelpi ir išsaugoti nuo bado, šalčio ir pražuties šeimynas, moteris ir vaikučius tų lietuvių, kuriuos despotų tiranija yra ar bus nužudžiusi ar sukišusi į kalėjimus ar koncentracijos stovyklas, o taipgi rūpintis išgelbėti nuo bado ir pražuties Lietuvos studentus ir kitus lietuvius, kuriuos karas užtiko Fran-cijos ir kitose šalyse ir kurie Lie-tuvon nebėgi gryžti.

Teikdama greitą pagalbą ten, kur ji dabar labiausia reikalinga, Lietuvių Šelpimo Komitetas taipgi rūpintis sukel-ti fondus dideliu mielaširdystės darbu, kurs išpuls visiems geriems lietuviams atlikti, kuomet Lietuva pasiūsuos nuo svetimo ir žiauraus despoto. Tuomet nu-kentėjusių nuo tiranijos lietuvių mes rasime pilną Lietuvą, ir mums reiks pul-ti ir gydyti bent skaudžiausias žaizdas. To negalima bus padaryti tuščiomis ran-komis.

Lietuvių Šelpimo Komitetas, kaip grynai humanitarinė Amerikos lietuvių mielaširdystės įstaiga, besirūpinanti tira-nijos aukomis, šelpis visus Lietuvos žmo-nes, kurie tik bus nukentėję nuo tirani-jos ir karo ar bus nukentėję kovoje už lietuvių tautos laisvę, nesivaduodamas jokiais politiniais ar religiniais sumeti-mais. Komitetas tik žiūrės, kad pašalpa ir parama būtų suteikta tiems, kurie tik-rai nukentėjo nuo svetimų tiranų ar ko-voj už lietuvių tautos laisvę, bet nei vie-no taip nukentėjusio lietuvio nesiklaus, koks buvo jo tikėjimas ar politinės paži-u-ras.

Amerikos lietuviai suaukavo nema-žą sumą pinigų Draugijai Vilniaus Kraš-

tui Remti. Didžiama tų pinigų savo laiku buvo pasiūsta į Lietuvą. Bet šiam komitetui yra žinoma, kad dalis aukų vilniečiams šelpti Lietuvos nespėjo pa-siekti. Kadangi reikalas šelpti ir gelbėti nukentėjusius nuo tiranijos ir karo lie-tuvus dabar pasidarė dar skaudesnis ir mums tapo pirmiausias, tai Lietuvių Šelpimo Komitetas mano, kad dar nepa-siūstos vilniečiams aukos turėtų būti tuo-jaus paskirtos nukentėjusiems nuo tira-nijos ir karo lietuviams šelpti ir gelbėti juos nuo pražuties. Kiek komitetui yra žinoma, tokiam nesuvargotų aukų vilnie-čiams šelpti paskyrimas randa pritarimo pas visus Amerikos lietuvius. Lietuvių Šelpimo Komitetas todėl prašo visų Ame-rikos lietuvių draugijų ir komitetų, rin-kusių aukas vilniečiams, tas aukas, ku-riuos nespėjo būti pasiūstos į Lietuvą, at-siųsti Lietuvių Šelpimo Komitetui, kad jomis umai galima būtų išgelbėti nuo su-šalimo, alkio ir pražuties Lietuvos pabė-gėlius Vokietijoje, Francijoje ir kitose ša-lyse.

Lietuvių Šelpimo Komitetas šiuo taipgi atsišaukia į visas draugijas, drau-gijų sąjungas ir komitetus, kurie rinko aukas vilniečiams, prašydamas jų toliaus rinkti aukas jau platesniam tikslui, bu-tent šelpimui ir gelbėjimui visų nuken-tėjusių nuo tiranijos ir karo lietuvių, ir šiame darbe veikti bendrai su Lietuvių Šelpimo Komitetu nukentėjusiems nuo tiranijos ir karo lietuviams šelpti.

Lietuvių Šelpimo Komitetas prašo visų geros valios lietuvių visais galimais būdais pagelbėti šiam komitetui atsiekti jo uždavinius, rinkti aukas, steigti viet-i-nius Lietuvių Šelpimo Komitetus ir veik-ti nepartinėje, nesektantinėje mielašir-dystės ir žmoniškumo dvasioje, taip ge-riausia prisidedant prie lietuvių tautos gelbėjimo nuo tiranų rengiamos jai pra-žuties.

Prašome rašyti komitetui šiuo adre-su: Lietuvių Šelpimo Komitetas, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

LIETUVIŲ ŠELPIMO KOMITETAS
nukentėjusiems nuo tiranijos
ir karo lietuviams šelpti.

ADV. KL. JURGELEONIS,

pirmmininkas

J. BUDRYS,

Lietuvos Gen. Konsulas,

vice-pirmmininkas

A. SIMUTIS,

sekretorius

X. STRUMSKIS,

išdinininkas

J. GARŠVA,

A. MIKALAUSKAS,

J. TYSLIAVA,

išdo globėjai.

SLA nariai kariuomenės tarnyboj

SUVIENYTŲJŲ Amerikos Valstijų kon-gresui išleisus privalomos kariškos tar-nybos įstatymą, daugelis šiuo įstatymu palies-tų jaunų Amerikos žmonių pradėjo nerimauti. Daugeliui rodos, kad jie šaukiami į karą ir statomi į nepaprastą pavojų.

Tuo tarpu privalomos kariškos tarnybos įstatymas reiškia tik tai, kad kiekvienas fi-ziškai ir protiškaite sveikas jaunas vyras, tar-pe 21 ir 35 metų amžiaus, šaukiamas pasimo-kyti kariškų pareigų. Tas dar nereikšia, kad Amerika pasistumia artyn karo, kuomet sten-giasi išlavinti atitinkamą skaičių Amerikos piliečių kariškose pareigose, kad reikalui ki-lus būtų kam tinkamai apginti Amerikos de-mokratiją nuo išlaikinių priešių. Privalomos kariškos tarnybos įstatymas nei priartina, nei atitolina pavojų Amerikai įsivelti į karą.

Jei Amerikai tektų įsivelti į dabartinį Eu-ropos karą, tai ar privalomos kariškos tarny-bos įstatymas būtų, ar jo nebūtų, vistiek bu-tų imami į kariuomenę tie patys tinkami jau-ni vyrai, kurie dabar šaukiami kariškai tar-nybai. Jei jau neišvengiamai reikėtų stoti ka-riaut Amerikos piliečiams, tai daug kartų ge-

riaus stoti karan išlavintam kariui, negu visiškai nelavintam. Išlavintas kariškose pareigo-se karys pajiegia geriau pats apsisaugoti vi-sokių pavojų ir kartu gali geriau apginti ir kitus bei savo valstybės sienas nuo išlaikinių užpuolikų.

Kalbant apie išleistąjį privalomos kariš-kos tarnybos įstatymą ir daugelio jaunų vy-rų nerimastavimą dėl to, reikia pasakyti, kad tas nemenka dalimi pasiekė net ir SLA na-rius. Ypatingai tie jauni vyrai, kurie jau pa-šaukti į kariuomenę, mano, kad jiems toliaus neverta prigulėti net ir prie Susivienijimo. Jie mano, kad patekę į kariuomenę neišvengia-mai turės kariauti ir tokiu atveju jų apdrauda ir pašalpa lieka panaikintos. Bet aš drąsiai galiu sakyti, kad kas taip mano, stambiai klys-ta. SLA konstitucija nesako, kad bus panai-kintos bent kurios SLA narių teisės jiems įsto-ju į kariuomenę. Aš pažystu porą patrio-tiškų lietuvių vaikinių, kurie savanoriais įsto-ją į kariuomenę ir tarnaudami joje prisirašė prie SLA. Tas reiškia, kad SLA nariai nenu-stoja jokių savo teisių, stodami atlikti savo kariško pasiruošimo pareigą. Jei aš klystu,

neabejoju mane pataisys Tėvynės redakto-rius.

Jei mūsų kolonijoj stojantieji į kariuo-menę SLA nariai taip mano, be abejonės to-kių atsiranda ir kitose kolonijose. Todel man rodos reikalinga nuodugnai šis reikalas išaiš-kinti SLA organe Tėvynės skiltyse, kad visi SLA nariai tą pilnai žinotų ir bereikalingai nesitrauktų iš Susivienijimo. Neabejoju, kad SLA viršininkai pasistengs narius užtikrinti ir įtikinti, kad stojimas į kariuomenę nesuma-žina jų teisių jokių žvilgsniu Susivienijime ir jie pasilieka kaip buvę pilnateisiais SLA na-riais.

Pagaliau Susivienijimui ir kitoms organi-zacijoms nėra nei reikalo varžyti teises tokių narių, kurie stovja kariškas prievole atlikti. Juk tarnyba kariuomenėje nesuistinka su jo-kiais nepaprastais pavojais, su kuriais tenka susitikti kiekviename žingsnyje civiliam gyvenime. Vien automobilių nelaimėse Ameri-koje žusta kasmet daugiau žmonių, negu iki šiol žuvo baigiamam Hitlerio lėktuvų bombo-mis sugriauti Londone. Kariškoje tarnyboje net mažiau nelaimingų atsitikimų pasitaiko, negu dirbtuvėse. Tai ko čia taip nuogąstauti dėl kariškos tarnybos?

SLA Našlių ir našlaičių Fondo tikslas

KOKIEMS tikslams SLA Našlių ir Našlai-čių Fondas įsteigtas, ne tik daugelis SLA narių nesupranta, bet net ir SLA viršininkai dažnai nenori to suprasti. Ne kartą teko pas-tebėti Pildomosios Tarybos suvažiavimų nuta-rimuose, kad iš Našlių ir Našlaičių Fondo iš-mokamos ligoje pašalpos ir pomirtinės bei šiaip visokiems reikalams naudojami šio lab-daringojo fondo pinigai. Tokiais atvejais lab-darybei sudėti pinigai sunaudojami ne tiems tikslams, kuriems yra narių sumokami. Taip darant yra skriaudžiamos SLA narės ir narių našlės bei našlaičiai, kuriems butinai reikalin-ga laikina pašalpa.

SLA Našlių ir Našlaičių Fondo vyriausias ir vienatinis tikslas, tai teikti laikiną medžia-ginę pagalbą bėdon ir skurdan patekusioms našlėms bei našlaičiams. Šiam tikslui SLA labdarybės fondas įsteigtas ir tik šiam tiks-lui jo pinigai turi būti naudojami. Dar gali-ma pateisinti šio fondo pinigų naudojimą ir tokių narių sušelpimui, kurie netekę sveikatos ar pasenę ir negalėdami sau jokio pragyveni-mo užsidirbti patenka tiesiog skurdui ir badiui į nasrus. Bet ir tokių narių sušelpimui tik tiek pinigų gali būti skiriama, kad nepasidary-tų skriaudos našlėms ir našlaičiams, kuriems tokia pašalpa yra butinai reikalinga.

Kuomet SLA labdaringojo fondo pinigai devynioms galybėms visokių reikalų naudoja-mi, tai ir mūsų organizacijos labdaringasai darbas labai šlubuojančiai eina. Nektartą sta-čiai juokingos sumos badaujančioms šeimoms suteikiamos. Mat nėra fonde pinigų, nes jie sunaudojami kitiems įvairiems reikalams.

Štai sušelpimas man žinomos šeimos mi-rusio SLA veikėjo. Velionis arti dešimts me-tų buvo kuopos sekretorium, organizatorium ir visu nuosirdumu rūpinosi Susivienijimo ug-dymu, kuopos reikalų tvarkymu. Visa jo šei-ma, žmona ir trys vaikučiai (dvi dukrelės ir sunus) priguli prie SLA. Nebuvo to kuopos parengimo, kuriame nedirbo ir velionio žmo-na.

Šį pasišventusį SLA veikėją ištiko nelai-mė: sunkiai sužeidė velionį automobilio nelai-mėje ir jis iš to sužeidimo pilnai nepagijo. Singuliavo virš dviejų metų ir numirė, palik-damas šeimą didžiausiam skurde ir skoloje. Gauta \$600 pomirtinė velionio šeima tik pasi-džiugė, nes apmokėjus palaidojimo išlaidas, neištoko nei visoms skoloms atlyginti, kurias užtraukė velionio liga. Šeima pasiliko be cen-to, dar skoloje.

Tuo laiku vyriausias sunus ėjo 16-tus me-tus amžiaus ir už metų būtų baigęs vidurinę mokyklą (high school). Abi mergaitės dar lankė pradinę mokyklą. Bėgalo sunki našta krito nelaimingai motinai ant pečių. Skaude-snio likimo negalį buti...

Si SLA narių šeima kreipiasi į SLA kuopą, prašydamą pašalpos iš SLA Našlių ir Naš-laičių Fondo. Kuopa visu nuosirdumu reko-menduoja pašalpa. Už mėsos laiko gauna pranešimą, kad šiai šeimai bus teikiama pašal-pos per metus laiko "net" po 10 dolerių ir mė-nesį... Nors ir pigiau miesto dalyje ši šei-ma gyvena, vistiek nuomos už butą turėjo mo-kėti po \$21.00 ir mėnesį. Už save ir už vai-kus duoklių į SLA turėjo sumokėti \$1.35 per mėnesį, tad teikiama SLA pašalpa šiai šei-mai likdavo \$8.65 ir mėnesį.

Susivienijimas galės pasidžiaugti tokiais savo nariais, kurie drąsiai ir vyriškai stos ka-riškon tarnybon, kad pasiruosti garbingai ap-ginti Amerikos demokratiją. Amerika jokių imperialistinių aspiracijų neturi ir bereikalin-gai neįeško progos stoti į karą su bent kuria valstybe. Bet Amerikos žmonės būtų neverti tų laisvių, kuriomis šiandien naudojasi, jei ne-siruotų gintis nuo užpuolikų. Privalomos ka-riškos tarnybos įstatymas yra pasiruošimu apsiginti nuo imperialistiškų užpuolikų.

BUVĖS SAVANORIS.

REDAKCIJOS PASTABA. — Buvęs Sa-vaanoris teisingai nurodo, kad SLA nariai, pa-imti į kariuomenę, pasilieka pilnateisiais Susi-vienijimo nariais ir jų pomirtinės ir pašalpos ligoje yra užtikrintos. Apraudo kompanijos paprastai pakelia mokesčius tiems kareiviams, kurie yra siunčiami į frontą, kur jiems reikia dalyvauti mušiuose ar būti pavojingose vieto-se. Bet Susivienijimas mokesčių pakėlimo ir tais atsitikimais nėra numatęs. Dabar ka-riuomenėn pašaukti lietuviai ir visi registran-tai gali stoti į Susivienijimą tomis pačiomis sąlygomis ir mokėti tokius pat mokesčius, kaip ir visi kiti jų amžiaus žmonės.

Nelaiminga našlė, sulaukus juokdarybės vietoje labdarybės iš SLA, ne tik pati buvo priversta smaugtis dienomis ir naktimis, kad šeimą nors skuduraiš apręgti ir išmaitinti bei pastogę jai užtikrinti, bet ir sunų turėjo ištraukti iš mokyklos nei vidurinio mokslo ne-baigusį, kad dolerių kitu pagelbėtų jai taip sunkią ekonominę našta nešti. Tokiai šeimai turėjo būti suteikta pašalpa pirmais metais mažiausiai bent \$38.00 ir mėnesį, kad užmokė-jus nuomą už butą ir duokles į SLA, liktų bent \$15.00 ir mėnesį pragyvenimui. Tokiu atveju ir jaunuolis būtų galėjęs bent vidurinį mokslą baigti, be kurio šiandien net paprastą darbą neįmanoma gauti ir būtų žymiai paleng-vintas gyvenimas nelaimingai našlei nors pir-mais metais po vyro mirties. Bet čia suvai-dinta juokdarybė vietoj labdarybės...

Štai kitas atsitikimas. Kaimyniniam miestelyje mirė pasiturintis biznierių SLA narys. Tiesa, buvo nuosirdus SLA veikėjas, bet gi jo šeima liko visu kuo aprūpinta, pa-liko porą gerų namų ir pardavus biznį kelioli-ką metų galėjo gražiai gyventi ir du sunus galėjo aukštusius mokslus išėti. Paliktą tė-vo truputį apsenusį automobilį tuojaus išsi-mainė ant naujo brangaus automobilio ir, taip sakant, nesigailėjo pinigų paužimams.

Be to čia turime mirusio nario našlę, ku-ri taip pat priguli prie SLA. Ji jaučiasi tu-rinti teisę gauti pašalpą iš SLA Našlių ir Naš-laičių Fondo ir kuopa nutaria rekomenduoti jai tokią pašalpą. Nežinau kaip tokia reko-mendacija galėjo praeiti Labdarybės Komisi-joj, bet žinau, kad ir ši našlė gavo pašalpą po \$10.00 ir mėnesį per metus laiko. Teko ginčytis su šios kuopos veikėjais dėl teikimo labdaringos pašalpos turtingai našlei ir pasi-rodė, kad jie klaidingai supranta SLA Našlių ir Našlaičių Fondo tikslą. Jie mano, kad pašalpą iš šio fondo turi teisę gauti kiekviena našlė, nežiurint ar jai tokia pašalpa reikalin-ga, ar ne.

Tokis SLA narių ir kuopų viršininkų klai-dingas supratimas SLA Našlių ir Našlaičių Fondo tikrojo tikslo bei jo pinigų naudojimas ne labdarybės reikalams išsemia fondą ir už-kerta kelią tikrajai labdarybei, kurios tiks-lams šis fondas įsteigtas. Nors nariai moka duokles į šį fondą, bet jo pinigais gali būti šel-piama tik tokios našlės ir našlaičiai, kurie pa-tenka į didelį skurdą, kuriuos net bado šmėk-la sekioja. Labdarybė remiasi ne kokiomis ten teisėmis, bet gyvu reikalu skurde pasken-dusius nelaiminguosius gelbėti.

SLA Našlių ir Našlaičių Fondas nėra be-darbių fondas, nei ligoje pašalpos fondas, nei visiškiems trukumams užpildyti fondas. Jis į-steigtas kilnios labdarybės tikslams ir tik tiems tikslams ir ji sudėti pinigai tegali būti naudojami. Tą turėtų atsiminti visi SLA na-riai ir viršininkai.

LABDARYBĖS SALININKAS.

REDAKCIJOS PASTABA. — Su Labda-rybės šalininko pakeltu tikslėnės labdarybės klausimu reikėtų surišti senelių šelpimo suma-nymą, kurį siūlė pereitime Tėvynės numeryje J. Brazauskas, Senelių Prieglaudos Namo Komisijos pirmininkas. Jeigu mes nemokame tiksliai naudoti Našlių ir Našlaičių Fondo, tai klausimas kaip būtų su Senelių Šelpimo Fon-du. Šiame klausime vėliau turėsime Tėvynėje paaiškinimų.

Lapkričio 29, 1940

Mus Gydo Daktarai, Bet Tik Mes Patys Galime Apsisaugoti Ligų

Šį puslapį, pašvęstą SLA narių sveikatos reikalams, redaguoja DR. S. BIEŽIS, vyriausias SLA Daktaras-Kvotėjas, bendradarbiaujant SLA Sveikatos Komisijos nariams ir kitiems lietuvių gydytojams ir sveikumo žinovams.

SLA kuopoms sveikatos paskaitos

BUDAMAS pilnai įsitikinęs, kad reikalinga ir naujinga kuoplačiausia skieisti teisingas žinias apie sveikatą ir jos tinkamą išlaikymą, pastarajame Pildomosios Tarybos suvažiavime pasiūlia pilną planą paruošti eilę paskaitų SLA kuopoms jų susirinkimuose nemokamai skaityti. Gyvu žodžiu veik visada galima tinkamiau ir aiškiau išsiaiškinti, negu raštu. Taigi šios menamos paskaitos galėtų ir turėtų rasti SLA kuopose nemažai palankumo.

Praktiškas planas yra sekamas: Kuopoms yra siuloma nusitarti turėti paskaitą iš sveikatos bile busimame susirinkime, kuris turėtų būti kuotrupiau- sias, kad daugiau laiko davus tokiai paskaitai. Tokis susirinkimas-paskaita reikėtų visais galimais būdais plačiai išgarsinti, kad daugiau žmonių į jį su- traukus, nes tik keliems skaityti tikso nepasieksime. Į tokį susirinkimą reikia kviesti ir ne narius, kuriems irgi sveikata taip pat brangi. Ne nariai atsilankę į tokias paskaitas matydami SLA veiklą pasidarys mu- sų organizacijai palankesni ir tuomi, manau, bus ga- lima daugiau narių įrašyti į Susivienijimą. Šiuomi, vienu šuviu nušausime du kiškius. Taigi netiesioginiai dabar einantį vąj padarysime pasekmingsniu ir tuomi pasitarnausime Susivienijimui. Gerbiamosios kuopos artimiausiam savo susirinkime rimtai pasi- tarkite ir imkitės darbo. Šis darbas ir planas ant didesnės skalės, kiek man yra žinoma, visai naujas ir butų malonu, kad plačiai prigytų. Žinoma, jų pasise- kimas išimtinai priklausys kaip į tai pažūrės kuopos ir bendrai SLA nariai.

Iš čia paduoto paskaitų surašo galite pasirinkti kurią labiausiai norėtumėte išgirsti. Nusitarę galite atsikreipti tiesiog į autorių ir su juomi susitarti arba su manim. Jeigu paskaitos autorius del toluo ar del kokios kitos priežasties negalėtų asmeniniai atsilan- kyti su paskaita, tai tokiame atvėjyje atsikreipti į mane su nurodimu kokios paskaitos norite ir jį bus jums pasiūsta. Tada, žinoma, bile kuopos viršininkas galės ją perskaityti susirinkime ir sugrąžinti man.

PASKAITŲ SURAŠAS:

1. GALVOS SKAUDĖJIMAS; parašė Dr. D. Pil- ku, 528 Columbus Ave., Boston, Mass.

Šioje paskaitoje daktaras aiškiai nupasakoja iš ko galvos skaudėjimai kyla, kokią reikšmę turi, kas iš jų (skaudėjimų) gali sekti, jei nieko nedaroma ir pagalios kaip galima to viso išvengti.

2. PUSIAU SKAUDĖJIMAS (Lumbago); parašė Dr. D. Pilka.

Pusiau skaudėjimas yra veik kasdieninė liga, ku- ria serga kaip vyrų, taip moterų. Nekuriais atsitiki- miais ši liga esti visai rimto pobūdžio ir delto yra labai svarbu su ja tinkamai susipažinti, kas šioje pas- kaitoje yra aiškiai išdėstoma.

3. ŠIRDIES SKAUDĖJIMAS (Augina Pectoris); parašė Dr. D. Pilka.

Su šia liga kiekvienas turi susipažinti, nes jos rimtumas ir pavojingumas to reikalauja. Tik tinka- mai susipažinęs ligonis su šia liga gali gerokai pra- tęsti savo amžių.

4. APKREČIAMOS LIGOS; parašė Dr. B. J. Zub- rickas, 2808 W. 64-rd St., Chicago, Ill.

Nors apkrečiamų ligų skaičius mažėja dėka ži- nomoms priemonėms, kurias žinoti yra tėvų aukšta pareiga, visgi jų atsitikimų dar per daug įvyksta. Šio- je paskaitoje išdėstoma kaip apsaugoti savo vaikus nuo susirgimo šiomis ligomis.

5. ŠIRDIS; parašė Dr. B. J. Zubrickas.

Širdis yra tas svarbus organas, be kurio žmo- gus negali būti gyva. nė vienos minutės. O šio or- gano ligos plinta ir mirčių skaičius dauginasi. Tat kiekvienam neišpasakytai butina nors paviršutinis ži- nojimas turėti apie šį organą ir jo ligas.

6. BURNOS HIGIENA; parašė Dr. J. I. Bložis, 614 Hart St., Dayton, Ohio.

Burna yra vartai, per kuriuos visokios ligos įsi- gauna kuman. Užt-t visiems yra svarbu žinoti kaip tuos vartus, burną, užlaikyti tinkamai, kad neįsilei- dus ligų. Šioje suprantamai paskaitoje visiems yra nušviečiama šie dalykai.

7. DANTŲ ĮTAKA Į KUNO BENDRĄ SVEIKA- TĄ; parašė Dr. S. Jakubs, 2201 W. Cermak Rd., Chi- cago, Ill.

Yra gerai patirta, kad dantų padėtis glaudžiai jungiasi su viso kuno sveikatingumu. Daugel kuno ligų tiesioginiai pareina nuo prastų dantų. Šie fak- tai yra didelės svarbos ir visiems žinotini.

8. APENDICITAS (Apendikso uždegimas); pa- rašė Dr. S. Biežis, 2201 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Apendicitu gali sirgti bile vienas ir mirtingumas nuo šios ligos yra bereikalingai per daug aukštas. Tik žmonių tinkamas susipažinimas su šia liga sumažins mirtingumą keliais šimtais nuosimčių.

9. CUKRINĖ LIGA (Diabetis Mellitus); parašė Dr. S. Biežis.

Cukrinė liga plinta. Žinojimas kas veda prie šios ligos ir kaip tinkamai užsilaikyti ja susirgus, daugybę žmonių paliuosuos nuo bereikalingos baimės. Šioje paskaitoje visą tai išaiškinama.

10. VEŽIO LIGA (Cancer); parašė Dr. S. Bie- žis.

Vežio liga jau skaitoma pagydoma, tik žmonių nežinojimas apie ją, kiek turėtų visi žinoti, veda prie taip didelio mirtingumo. Šioje paskaitoje aiškinama, ką kiekvienas butinai turi žinoti apie šią taip baisią ligą.

Tai čia patiekų surašą paskaitų. Kaip matote pasirinkimas gana nemenkas ir įvairus. Pasirinkite kam kuri patinka. Žinokite, kad nė kuopoms, nė SLA tos paskaitos nieko nekainuos. Jos parengtos jums SLA nariai, kad suteikus tikrų žinių apie sveikatos užlaikymą, kad jūs mažiau sirgtumėte ir kuolgiausia gyventumėte. Tikiu šie daktarai atleka savo parei- gą. Jeigu kartais SLA kuopos ir nariai nepanorėtų pasinaudoti, tai visgi šių paskaitų autoriai jausis nie- ku nenusikalte šykštėjimu teikti žinių iš sveikatos srities.

DR. S. BIEŽIS,
SLA daktaras-kvotėjas.

Kodel peraukštas SLA narių mirtingumas

BENDROS PASTABOS

KAIP ŠIS KLAUSIMAS svarbus, taip jis sunkus bei painus išsiaiškinti išristi. Į čia įeina ke- ltas gerai žinomų priežasčių, kurios aiškiai gyvenime pastebiamos ir nenuginėjimai rodomos. Tačiau rei- kia neužmiršti, kad yra ir tokių, kurios sunkiau nu- matyti ir dar sunkiau išaiškinti. Žodžiu sakant, mes šičia turime prieš save gana milžinišką problemą rei- kalaujančią didelio pasidarbavimo ilgam laikui. Ma- no suprantam, šis darbas netik yra pageldaujamas, bet ir neatbutinas. Kiekvienas pažangus biznis ne- atlaidžiai studijuoja jo eigą su tikslu surast priežas- tis silpnųjų pusių ir jas pašalinti arba bent pagerinti tik kiek aplinkybės leidžia. SLA yra didelis biznis, o jo narių sveikata ir gyvenamojo amžiaus ilgis nepa- lyginamai didesnės svarbos biznis, nes tai apeina kiekvieno nario sveikatos stovį. Už gerą sveikatą dar iki šiol niekas nesurado svarbesnio biznio. Taigi tuo svarbiuoju dalyku mes visi turime ytin rimtai su- sidomėti ir atsidėję nuosirdžiai jį svarstyti ir šaltu protu bandyti išristi ant kiek esamomis galimybėmis galime tai padaryti.

Nors SLA narių dabartinis mirtingumas yra ga- na aukštas, tačiau organizacijai, atrodo, nėra pavo- jaus. Tai šiuo žvilgsniu nėra reikalo nusiminti ir į tai reikia žiūrėti optimistiškos viltimis. Iš kitos pusės žiūrint, nepareitų mums rankas sudėjęs sėdėti besidžiaugiant, kad viskas jau gerai. Panašus nusis- tatymas niekam nieko gero nelsmia. Kad ir gerą da- lyką galima padaryti dar geresniu ir prie to visada reikia.

Dabartinis SLA narių bendras amžiaus truputį viršija 46 metų. Prie šitokio pusėtinai senyvo am- žiaus reikia tikėtis ir aukštesnio mirtingumo, kas yra visiškai normalu. Jei mes, sakysime, prirašytume ko- kius 5,000 jaunuolių bendro amžiaus 20 metų, tai be- žiūrint mirtingumo proporcija nukristų. Valdas pa- sidarytų visai kitokis ir tai geroroj pusėn. Neįsigi- linus į tikrąją prasmę, tulas besidžiaugdamas tikrai manytų, kad ši taip rimta problema veik galutinai iš- rista.

Faktinai nieko arčiau tikrovės nėra. Pagrinė- jus giliau prieisime prie tikrosios išvados ir padėties. Iš gyvenimo praeities plačios patirties yra jau aiškiai nustatyta, kad nekuriomis ligomis, pavyzdžiui, apen- dicitu, škarletina, difterija ir tt. daugumoje atsitiki- mų serga jaunuoliai ir žinoma tulas nuosimtis jų miršta. Iš kitos pusės, išsivėjęs širdies ir inkstų pakrikimai, apoplekija, aukštas kraujų funkcijinis spaudimas, cukrinė liga, vėžys, plaučių uždegimas, kraujų sudynų sukietėjimas ir daug kitų ligų prikla- uo senesniai amžiai, sulaukus 40 metų ir vyresniems. Štai čia ir yra ta paslaptis, kuri teisingai nušviečia padėti. Sulig žinomų duomenų pavyzdžiui, vėžiu, šir- dies ir cukrinė ligomis mūsų SLA nariai miršta nuo 30 net iki 50 nuosimčių daugiau, negu bendras mirtin- gumas yra visoje šioje šalyje ir tokio pat amžiaus. (Šios skaitlinės yra tik apytikrės, o ne galutinės). Tai čia yra tikras valdas, kurio ignoruoti mes nega- lime ir neprivalome, nes tik save apgaudinėtume. Su šiais faktais mums yra butinas reikalas kuorčiausia susipažinti, nors tai butų ir skaudu. Tik tikrai žino- dami kur esame, tik aiškiai išstudijavę savo silpnu- mus, tik tinkamai išsiaiškinę savo išvengiamas klai- das, tegalėsime sąmoningai įieškoti būdų ir priemonių

kaip geriausia bei lengviausia, jei randasi kokia ga- litybė, išeiti iš tos nelemtos ir net apverktinos padė- ties.

Čia nebus pro šalį žodis kitas optimizmo linkme. Medicinos mokslas nedvejojančiai įrodė, kad asmuo turėdamas kronišką organinę širdies ligą gali sulaukti gilios senatvės, kad turįs cukrinę ligą gali naudingai išgyventi veik savo visą numatytą amžių, kad iš džio- vos nesunku išsigydyti, kad pagalios net ta baisioji vėžio liga šiandien išgydoma. O vienok žmonės per- ankstyvai krinta kaip rudeniop lapai nuo medžių. Čia tulas pastebės esant nežmoniška dizharmonijai, nes vieną sakoma, o visai kas kitas gyvenime vyksta. Medicina tvirtina, kad asmuo turįs cukrinę ligą gali sulaukti žilos senatvės, o S. V. nuo jos kasmetą mir- sta po 31,000; nuo džiovos po 70,000; nuo vėžio po 150,000, o nuo širdies ligų net 300,000, kas užima pir- mą vietą. SLA proporcinis mirtingumas dar žymiai aukštesnis. Čia kaip matome medicinos tvirtinimai neatatinka pačiam gyvenimui. Tam, žinoma, turi bu- ti priežastys, kurių nemažai yra žinomos ir patenki- nančiai išaiškinamos.

Medicinos mokslo nuolatiniomis bei neatlaidžiomis pastangomis jau pasisekė tulas ligas visai nuveikti, kitas gerokai kontroliuoti, nors dar randasi nekuri- os visai nepamatos. Atėityje gal ir tas bus pasiekta. Ta nės žmonijai gražią viltį mažiau sirgti ir ilgiau gyventi. Šičia tik medicinos nuopelnai, kurie savai- mai kaipio tokie mažai arba jokios praktiškos reikš- mės neturi, jei žmonės nenori ar negali tuo visu pa- sinaudoti. Dauguma kuone pilnai gali pasinaudoti. Kad tokis šiandien aukštas mirtingumas yra, tai pa- reina vyriausiai nuo to, jog žmonės sumaniai ar ne- sumaniai nepasinaudoja kaip reikia medicinos nuo- pelnais skiriamais žmonijai. Kaip susirgimų, taip ir mirčių skaičius palengva mažės, kuomet patys žmo- nės daugiau įdomaus savo sveikata ir tikrai rupinsis savo amžiaus ilgū. Kitais žodžiais sakant, patys žmonės turi išsikrųję susiorupinti savimi, jei jie nori mažiau sirgti ir ilgiau gyventi.

Šiuo klausimu teks daugiau pakalbėti.

DR. S. BIEŽIS.

Ligų išvengimo idėja

HIGIENA SENOVĖJ buvo praktikuojuama, kad išvengus ligų. Tada žmonės manė, kad visos ligos yra galima vandeniu nusiplauti. Tokiu tai budu kilo idėja ligų išvengimui arba perspėjimui. Vėles- niais laikais, apie XIII ir XIV šimtmetį net įstatymai buvo pradėti pritaikyti, kad jokios gyvenimo reikme- nų išmatos nebutų verčiamos arti miestų labiau ap- gyventų vietų, nes tas suteršia orą, kuris taip reika- lingas žmogaus sveikatai.

Nežiūrint higieniškų patvarkimų, ligų epidėmijos vienok kildavo ir nušluodavo bebūjojančias tautas ir šalis. Viena tokia baisi epidemija įvyko 1348 metais, vadinama "juodoji mirtis" ("The Black Death") ir mirčia nušlavė veik visą Franciją. Tuolaikinis šalies valdonas manė, kad tai buk buvusi Dievo koronė už nepaklusnumą, ir jis, tas valdonas, pradėjo bausti vi- sus netikinčiuosius. Tas "bedievių" baidimas, žino- ma, nieko negelbėjo; maras plėtėsi ir žmonės mirė.

Panašių epidėmių istorijoj yra daug. Ligų išven- gimo idėja betgi nesustojo. Nors tai buvo lėtas pro- gresas, bet vis tik ėjo pirmyn. Pradedant šios gady- nės laikotarpi atsirado naujų idėjų ir naujų bandymų ligų išvengimui. Vienas iš tokių idealistų buvo Ed- ward Jenner, anglas, kuris, kaip higienos istorija pa- žymti, kilo iš tamsos ir atnešė šviesą — vakcinaciją arba skiepijimą perspėjimui nuo rauplių (Smallpox). Po Jenner tuojau, apie 100 metų vėliau, kilo kitas žy- mus mokslininkas, Louis Pasteur (lietuviškai, Pasteu- ras). Šis higienos mokslo geniūs išėjo į pasaulį su savo garsiaja bakterijų teorija ir atidengė naują ligų kilimo šaltinį. Jo teorija yra paremti visi šiandien- niai ligų išvengimo būdai. Jenner ir Pasteur buvo ta uola, ant kurios visos ligų PREVENTORIUM IN- STITUTAS pabudavotas.

Gal bus nepro šalį mūsų skaitytojui nors trumpai susipažinti su dviem minėtais mokslininkais.

EDWARD JENNER

Edward Jenner (1740—1823), Anglijos gydyto- jas, išrado pasekmingą būdą, kaip apsaugoti žmones nuo rauplių ligos. Jau nuo senai buvo pastebėta, kad Anglijoje samdinės merginos, kurios meldžia karves, neserga rauplėmis, bet niekas nežinojo tos paslap- ties. Jenner, pagalvojęs ir pasitaręs su savo moky- toju J. Hunter, sumanė tą išbandyti, kad suradus, ką tas samdinių merginų nesirgimas turi bendro su rau- plių liga. Savo sumanyimą jis studijavo ir eksperimen- tavo dar per 15 metų. Galutinai persitikrinęs, kad pasekmės turėtų būti tiktai geros, gegužės 14 dieną, 1796 m., jis paėmė vakciną — skiepą (cowpox) nuo vienos samdinės, Sarah Nelmes, rankos, kuri bu- vo užsikrėtusi paprastu budu nuo karvių ir tą vakciną įskiepijo į vaiko, James Phipps, ranką. Vaikas, ži- noma, buvo paskirtas mirčiai ir niekas nesitikėjo, kad jis gyvens. Stebuklas betgi įvyko. Nustebo visi jo prieai, dar labiau nustebo pats Jenner. Vaikas ne-

tik nenumirė, bet lengvai persirgo rauplių ligą ir dau- giau nebesirgdavo kad ir besimašydamas su rauplie- čiais.

Jenner skiepavimo pasekmės tuojau pasklydo po visas šalis. Sužinoję, kad vakcina apsaugos nuo rau- plių ligos, visi ją bandė. Geri statistikų daviniai gry- žo iš visų kraštų. Jenner išradimas tapo užgirtas ir Anglijos parlamentas tuojau paskyrė \$1000,000 dar- bo tęsimui. Geri Jenner daviniai rauplių išvengimui neapsėjo ir be pavydo. Tuojau atsirado keletas gy- dytojų (Ingen-Housz, Woodville, Pearson ir kiti), ir su bažnyčios pagalba, išklė protestą prieš vakcina- ciją. Kai kas bus girdėjęs, kad dar ir šiandien atsirana- da tokių tėvų, kurie draudžia savo vaikus skiepyti. Prieš skiepijimą propagandistais pasižymėjo dar nese- nai miręs Dr. Creighton ir tebe gyvenęs rašytojas George Bernard Shaw, kad buk taip daryti esą "bar- bariška". Jų nuomonė, pagal katalikiškąją dogmą, vieton žmogų apsaugoti nuo ligų, geriau tegul jis nu- miršta.

Skiepavimo idėja sakoma buvusi žinoma nuo labai senai. Yra manoma, kad skiepimas buvęs žinomas dar viduramžiais, apie XI—XII šimtmetį. Jei buvo tai betgi neprigijo.

Amerikoj skiepijimas nuo rauplių prigijo labai iš- lėto. Šioj šaly pirmą skiepijimą padarė Dr. Boylston, Bostone, 1721 metais, ant savo vaiko ir dviejų vergų- negrų, o vėliau įskiepijo dar 244 žmones. Už tokį darbą vietinė bažnyčia su fanatikais išklė daktarui protestą grasindami jį pakorimu, jei jis ir vėl drys tą daryti. Bet kai Bostone, 1752 m., iš 15,634 gyvento- jų rauplių epidemija paguldė 7,669 žmones — kiti pa- bėgo iš miesto — ir likusieji, viso 174, nesusirgo. Po šitos rauplių epidemijos vakcinacija Amerikoje pra- dėjo prigyti.

Dabar Amerikoje vaikų skieijimas — vakcinacija yra priverstinas reikalas. Ačiu Jenner išradimui, rauplės Amerikoj šiandien yra labai retas atsitiki- mas.

Trumpai, Edward Jenner, kaip jis dažnai yra ti- tuluojamas, buvo tas, kuris "kilo iš tamsos ir atnešė žmonijai šviesą". Praktiškai, tai buvo nauja idėja higienos srity, visai skirtinga nuo anų senovės idėjų. Jenner išrastas skiepijimas jau veik nušlavė rauples nuo žemės kamuolio. Reikia tikėtis, kad net tėvų prietariai prieš vaikų skiepijimą greitai visai išnyks.

DR. D. PILKA.

Kaip dantys greičiausia puva

MODERNINĖ dentisterija sako, kad dantų puvi- mas prasideda kuomet bakterijos, žinomos kai- po acidophilus bacillus, perkeičia sudėtį saldumynų ir krakmolinių maistų pasilikusių apie dantis ir dantų vagelėse. Bakterijos, bekeisdamos tą pasilikusį maistą, pagamina organišką rugštį, kurios pajiegia su- naikinti kiečiausią danties dalį. Ilgainiui tos dantų vagelės didėja, kame maisto jau daugiau pasilieka ir tokiu budu daugiau bakterijų privysta. Jų skaičiui padidėjus, žinoma, jų veikimas didėja ir daug grei- čiau dantis esti naikinamas. Kai kada jis tiek suža- lojamas, kad butinai reikia jį prarasti. Dantų puvi- mas tankiausia prasideda tarpdantyse ir vagelėse, ku- rios randasi kramtymo plotmėje.

Į aukščiau paminėtus faktus, nemažai įtakos da- ro sekami dėsniai: Neuztektinas naturalis dantų valy- mas, liežuviu ir veido dėsnomis, nelemia jiems ilgo amžiaus. Valgymas kietų maistų, kaip riešutų, rupios duonos, žalių vaisių ir tt., sustiprina dantis ir tuo pačiu kartu gerokai gelbsti nuvalyti juos. Nereguli- riškas dantų išaugimas esti priežastimi daugiau maisto likučių, kuriuos yra sunku nuvalyti ir tokiu budu gelbsti dantų puvimą. Dantų nereguliarišku- mas gali pareiti nuo alsavimo per burną, nykščio čiul- pimo, prigimtų mažų žandakaulių, nenormalio dantų dygimo ir ankstyvo laikinų dantų traukimo. Tinka- mai vartojant dantų šepetuką ir tam tikro šilkinio siulo daug pagelbsti užlaikyti švnią burną ir švrius dantis, kas žymiai apsaugoja jų puvimą.

Reikia neužmiršti, kad visiškai švrią burną nie- kados negalima rasti ir nevisuomet taip esti kaip sa- ko obalsis "švrius dantys niekad nepuva". Iš visų žinomų teorių apie dantų sveikatą sekanti yra teisin- giausia: Danties sveikata priklauso motinai ir ką ji valgo pirm jos kudio gimimo. Tai teisingiausia užtat, kad dantys pradeda kalcifikuotis kaip motina esti tik keturius mėnesius neščia. Visvien, įieškant priežasčių dantų puvimu, negalima pamiršti daug kitų faktų. Kaip tinkamai fosforas ir kalkis esti kuno suvartojami, paveldėtos ligos, tikslus veikimas įvairių liaukų, vis tai svarbūs faktoriai dantų sveikatai.

Sekantis palyginimas, kurio autoritetas nėra ži- nomas, labai gerai išreiškia mintį, kad sveiki dantys nemažai prisideda užlaikyti asmens sveikatos: "Ku- nas galima prilygti prie gerai dirbančios mašineri- jos, kurioje visos dalys dirba sutartinai. Nesveiki dantys pasirodo kaipo sulaužytos arba išdėvėtos še- tarnės, kurios netik mažina mašinos tikslų veikimą, bet ir gali ją visiškai sunaikinti".

DR. S. JAKUBS.

So. Boston, Mass.

Svarbi žinia Bostono ir apilinkės lietuviams

Išidėmėkite, kad So. Bostono Lietuvių Svetainėje, kam-pas E ir Silver St., gruodžio 1 dieną, 1940 m., 6 valandą vakare yra rengiamas SLA naujų narių įvedinimui puikus bankietas, taipgi ir naujai sutvurtų kuopų "krikštynos", tai 49 moterų kuopos, SLA 328 kuopos ir 355 kuopos. Šio bankieto pasisekimui smarkiai dirba visų kuopų narės ir nariai. Jau su įtempimu visi ne tik gražiai puošiasi, bet gamina skanūs valgius, daro krupniką ir tt. Kas svarbiausia, kad musų gerb. prez. F. J. Bagočius rengiasi dalyvauti su Centro "svyta". Taigi, gerbiamieji, kurie manote dalyvauti šiame parengime, tai pasiskubinkite anksčiau įsigyti bilietus, nes jau visai mažai beliko vietų. Kaina tik \$1.00. Bus ir muzikalis programos, puiki orkestra, žavėjančios dainos. Dalyvaukit patys ir atsiveskite savo artimus. Iki pasimatymo

Spaudos Komisija.

Gary, Ind.

SLA 284 kuopos susirinkimas

SLA 284 kuopos priešmetinis susirinkimas įvykė gruodžio 1 dieną, 1940 m., Lietuvių parapijos svetainėje, ant 15-th ir Lincoln St., Gary, Ind. Pradžią 2 valandą po pietų.

Visi nariai ir narės esate kviečiami butinai dalyvauti šiame susirinkime, nes bus renkama kuopos valdyba sekantiems 1941 metams, taipgi bus renkami delegatai į apskričio suvažiavimus ir įvairios komisijos.

Reiks daryti planą, kad būtų trečias vėjus sekmingesnis už kitus du vėjus, todėl kviečiam visi SLA 284 kuopos narius sekančiame susirinkime perstatyti bent po vieną narį arba nurodyti organizatoriui tuos, kurie turėtų įstoti į SLA, bet abejoja.

J. Vaitkus,

SLA 284 kp. prot. sekr. ir trečio vėjus org.

Haverhill, Mass.

Zodis į SLA 102 kuopos narius

Gerbiamieji SLA 102 kuopos nariai ir narės, kaip žinote ateinantys musų kuopos susirinkimas bus metinis. Visi nariai butinai turite dalyvauti, nes bus renkama kuopos valdyba 1941 metams.

Gerbiamieji, jau ne kartą esu jį visus kvietęs per organą Tėvynę ir žodžiu, kad kaip galint kuodažniausiai lankytumėt kuopos susirinkimus ir domėtumėtės savo organizacijos reikalais. Bet mano prašymai vis neišklauso. Jau daugel kartų kuopa neturėjo susirinkimo dėl to, kad nesudaro kvorumas. Labai nemalonu yra viešai apie tai kalbėti, kad musų broliai ir sesės, kuopos nariai, nesuranda nei poros valandų laiko bėgyje mėnesio atlankyti kuopos susirinkimus savo organizacijos reikalais ir nors vieną kartą į metinį susirinkimą ateiti ir pasiklausyti, kaip musų SLA 102 kuopa einasi. Dar kartą prašau visų narių ateiti į kuopos susirinkimą, kuris įvyks gruodžio 4 dieną, 7 valandą vakare, Lietuvių Svetainėje, 324 River St.

Taip pat prašau visų, kad pakalbintumėt savo draugus, drauges ir pažįstamus prisirašyti prie SLA 102 kuopos ir juos atsivestumėt į sekančią kuopos susirinkimą. Dabar S. L. A. eina trečias vėjus ir juos draugas, draugė ir pažįstami gali prisirašyti prie ap-

draudos nemokėdami įstojimo nei daktarui už egzaminavimą. SLA priima naujus narius ir į pašalpos skyrių, kurių yra trys laipsniai: \$6.00, \$9.00 ir \$12.00 savaitėje pašalpos.

Visais reikalais malonėkite kreiptis pas kuopos sekretorių sekančiu adresu: A. Salkevičius, 70 Beach St., o jis jums maloniai patarnaus, už ką visi busite dėkingi.

A. Salkevičius.

Binghamton, N. Y.

Dar viena "card party"

Dar vieną "card party" S. L. A. 50 kuopos nariai turės gruodžio 8 dieną, toj pačioj vietoj. Kuopos nariai ir svečiai esate prašomi atvykti ir smagiai laiką praleisti.

P. B. Balčikonis.

Sweet Valley, Pa.

A. a. Ona Kaitienė, SLA 291 kuopos narė

Lapkričio 8 dieną savo namuose, Hunlock Creek, Pa. mirė Ona Kaitienė. Gimė 1869 metais, Jakiškių kaime, Pajavonio val., Vilkaviškio apskrityje. Paliko vyrą Petrą Kaitį, tris sunus čia Amerikoje, brolių Joną Didvalį Wilkes Barre, Pa., seserį Lietuvoje.

Likosi palaidota sudeginiu krematoriume, o vėliaus jos pelenai bus nuvežti į Chicago, Ill., kur Kaitčiai turi savo lotą Lietuvių Laisvose kapinėse.

Ona Kaitienė buvo SLA 291 kuopos susirinkime spalio 13 dieną. Linksmą, šnėkni ir visuomet užsimokėdavo savo duokles iškalno. Buvo apsis-

Musų Korespondentai Apie Bendrą Lietuvį Veiklą Amerikoje

Hartford, Conn.

Prakalbos Lietuvos reikalais su gražu programu

Rengia Lietuvos Gynimo Komitetas kitoms draugijoms prigelbstint.

Šių dienų kunkuliuojančiame karo sukuryje dalykai eina diena iš dienos į blogą pusę, kuomet pažiūri į Europos diktatorių surengtas skerdynes, kurios tesiasi jau antri metai ir niekas dar nežino kada jos užsibaigs ir kaip užsibaigs. Mums čia Amerikoje gyvenant kol kas dar nėra pavojaus, bet kas ateityje gali atsitikti niekas nežino. Lietuvos nepriklausomybės netekimas musų mieste lietuviuose pas vienus sukėlė nusivylimą, liūdėsi ir rupestį, kaip ju ten artimi giminės dabar gyvena Lietuvoje ir ko-bis gyvenimas yra jiems tenai toli liepsnojančioje Europoje netekus savos nepriklausomybės. Kiti Hartfordo lietuviai džiaugiasi išgerdę, kad jau Lietuvos nėra, ir kad jau ji eina į praeitį. Pradės globovi lietuvius pamotės rankomis. Mes visi skaitome laikraščius ir vienus ir kitus, bet tik žinių neauname, vien tik iš laiškų kurie ateina. Užtat Lietuvos Gynimo Komitetas, matydamas šį reikalą nutarė rengti prakalbą ir pakviesti už kalbėtojus nesena atvykusius asmenis iš pavergtos Lietuvos.

Prakalbos įvyks gruodžio 1 dieną, 1940 metais, sekmadienio vakare, 339 Capitol Ave. ir Broad St., Lietuvių mokyklos svetainėje, Hartford, Conn. Pradžią 7 val. vakare. Kalbėtojai bus sekanči: Vytautas Abraitis iš Jersey City, N. J., čia Amerikoje gimęs ir augęs tik Lietuvoje ėjęs mokslą, po pavergimo Lietuvos sugryžęs atgal į Ameriką laivu "American Legion". Antras kalb-

kaičiusi moteris, skaitė Naujienas ir Dirvą.

Kaičiai yra 1930 metais atvažiavę iš Chicago į ukus Pensylvanijoje ir čia persikėlę į SLA 291 kuopą. SLA 291 nariai ir giminės, kurie čia gyvena, palydėjo jos kuną į krematorių. Išėkis, Ona.

Jonas J. Nienius.

Shenandoah, Pa.

SLA 23 kuopos susirinkimas

SLA 23 kuopos priešmetinis susirinkimas įvykė gruodžio 1 dieną, 1940 m., 2 val. po pietų, Eagan's svetainėje. Visi nariai ir narės turite dalyvauti šiame susirinkime, nes bus renkama kuopos valdyba 1941 metams.

Sulyg SLA konstitucijos patvarkymų, tai už nedalyvavimą šiame susirinkime gali būti baudžiami pinigiska bausme, todėl visi dalyvaukite susirinkime.

Apart to, bus išduotas raportas iš kortavimo vakaro pasekmių, ką patys sužinosite kiek iš to vakaro pelno turėjome.

Taipgi nepamirškite užsimokėti savo mėnesinių duoklių, kad neliktumėt suspenduoti. Ateidami atsiveskite savo draugus bei pažįstamus prisirašyti prie SLA 23 kuopos. Dabar yra trečio vėjus laikas ir nėra įsirašymo mokesčių ir daktarui nereikia mokėti, tai tokiu būdu gera progą rašyti prie SLA, tai yra vienos iš didžiausių ir turtingiausių lietuvių organizacijų, nes tik Amerikoje, bet ir visame pasaulyje.

J. K. Urbonas, SLA 23 kp. sekr.

tojas bus adv. S. Kabaliauskas iš Brooklyn, N. Y., irgi sugryžęs iš Lietuvos vėliaus kaip Abraitis, taipgi vietinis kalbėtojas bus pralotas kun. J. Ambotas. Jie mums suteiks tikras žinias iš dabartinės Lietuvos gyvenimo, ir kaip žmonės jaučiasi po Rusijos valdžią.

Scenoje bus suvaidinta vieno veiksmo veikalas "Sibiro kalėjime". Dainų programos dalį išpildys šventos Cicilijos choras ir keletas solistų. Taipgi dalyvaus ir lietuvių mokyklos jaunuolių benas, kuris išpildys muzikalę dalį.

Taigi gerbiami Hartfordo vietiniai ir apilinkės lietuviai nepraleiskite šios progos neteilankę į šias prakalbas, kurios jums suteiks daug žinių apie musų mylimos Lietuvos padėtį ir ką mes turėtume daryti ateityje ir kaip pagelbėti savo artimiems giminėms atėjus reikalui. Prie to viso pamatysite scenoje suolaus veiklą ir pasiklausysite dainų ir muzikos, kur musų jaunuoliai išpildys. Dar kartą sakau, neužmirškite gruodžio 1 1 dienos, bet visi atsilankykite į mokyklos svetainę. Įžangos tikietas visai nedidelis, tik 25c.

A. Sabeika.

Iš paminklui statyti komiteto veikimo

Piliečių Klube, Brooklyne, N. Y. spalio 10 ir lapkričio 14 dienomis buvo Fondo Komiteto su keletą vietinių mišrių draugijų bei kuopų atstovais posėdžiai, pasitarimai ruošiamam koncertui ir šokiams Dariaus ir Girėno paminklo pastatymo naudai, kuris bus vasario 2 dieną, 1941 m., sekmadienį, Grand Paradise salėje, 318 Grand Street, Brooklyn, N. Y. Pradžią 4 valandą po pietų. Įžanga 50c.; rezervuotos vietos 75c.; šokiams 35c. Jau yra apsiėmę

dainuoti vietiniai artistai-mėnininkai ir chorai. Apie galutiną programą pranešime vėliaus.

Draugijoms, kurių antraštos turime bus išsiuntinėti laiškai su prašymu užsisakyti koncertui tikietus. Tikimės kad visos draugijos mielai tam pritarės.

Pramogos gerovei apart Fondo Komiteto yra išrinkti ir darbuojasi šie asmenys: B. Spudienė, Jurgis Steinis, Stanislovas Jackus, ir kiti. Rinkti paskelbimus del programos

apsiėmė F. Stanaitis ir Jurgis Steinis.

Taigi prašome vietinių verslininkų papuošti vakaro programą savo gražiais skelbimais.

Teikėjui šios žinios teko aplankyti jauną lietuvį Joseph C. Stelmoką, brooklynietį, kuris iš profesijos yra industrijos dailininkas, teko susipažinti su jo pagamintais vaiduais buvusioj Pasaulinėj Parodoj, kurie traukė lankytojų žvilgsnį. Dabar jaunas dailininkas iš savo liuso noro ga-

mina projektą Dariaus ir Girėno paminklui, taikoma statyti viešam parke prie kelio. Projekto išvaizda su lakunų biustais atrodo gana simboliškai. Bet pastebėjau, kad labai mažas, dailininkas staiga pasistojė ant stalo ir sako: Žiūrėk į mano galvą, o paminklas bus dar dvi pėdas aukštesnis ir turėtų būti padirbtas iš kieto akmenio ir bronzos su istoriniais užrašais, ir kad vieno lakuno biustas nuliėtų iš bronzos atsietų apie šeši šimtai dolerių.

Nuoširdus dailininkas p. Stelmokas, jis taipgi mano pagaminti antrą projektą tinkamą statyti Lituanicos Aikštėje Brooklyne. Ir jei suspės padaryti, tai busimam koncerte vasario 2 dieną bus rodomi publikai.

Tai jau antras dailininkas stengiasi pagauti publikos skonį, pirmas projektas yra nupieštas dailininko p. Subačiaus, ir buvo jau kelis kartus išstatytas sueigose.

J. S., Fondo korespondentas.

PAŽYMĖJIMAI IŠ REDAKCIJOS KREPŠIO

Apgailestina yra, kad komunizmo tirianjai išgalėti ir lietuvių tautą žudyti padeda nemažas skaičius silpnapročių ir silpnadvasių lietuvių, kuriems per daug metų įkalas buvo į galvas savotiškas žiaurus marksizmas. Tokie dabar yra buvusieji lietuviai ir tik buvusieji žmonės. Tuščios būtų pastangos tokius vėl padaryti lietuviams ir vėl padaryti žmonėmis. Jie yra tik akli tirinijos irankiai be jokių žmoniškų minčių ir jausmų, ir nuo tokių mums reikia šalintis kaip nuo maro.

Ne tik mums lietuviams, bet ir Amerikos valstybei ir didžiūmai Amerikos žmonių komunistai yra kaip maras. Už jų aklą tarnavimą Stalino despotizmui, už jų slapstus ir viešus griaušančius demokratiją darbus, už jų gyvatinę veidmainingumą ir kandžiojimą iš pasalų, už jų ardytą darbininkų vienybę ir už jų pasitutumą — Amerikoje jie yra prilyginami prie išdavių ir vadinami "penktąja kolumna" (slapta šalies išdavių šauka) arba penktakojais.

Amerika yra didelė ir jeigu joje iš 130 milijonų žmonių yra kadir šimtas tukstančių komunistų, tai jie jai yra nepavojingi. Visų komunistų vardai visvien valdžiai yra žinomi, ir su jais valdžia lengvai apsidirbs, kada tik bus reikalo.

Bet lietuviams Amerikoje komunistai yra pavojingi. Lietuvių tautos gėdai, skaičius komunistų tarp Amerikos lietuvių palyginamai iki šiol buvo didžiausias, didesnis negu tarp žydų, didesnis negu tarp rusų ir visų kitų tautų. Jų buvimas musų didžiojoje organizacijoje ne tik kenkia musų darbui gelbėti Lietuvą ir lietuvių tautą, bet ir musų organizaciją gyvybę stato pavojun. Todėl ir musų Susivienijimui apsisvalyti nuo "penktakojų" šioj valandoj yra jo gyvybės reikalas.

NĖRA ABEJONES, kad Lietuvoj ne visi yra išgamos ir parsiadavėliai, kurie dabar garbina Staliną ir giria jo "laisvę". Veikiausia didžiūma veikėjų tuos garbinimus ir šukavimus atlieka po prievartą, bandydami išsisukti nuo mirties ir bado, su didele kančia širdyse. Jiems nėra kitos išeities: mirti arba garbinti Staliną. Daugelis jų visvien susilauks mirties ar ištėrimo, nežiurint kad dabar ir garbina Staliną. Tokiais mes nesistebim, kad jie garbina Staliną, ir jų tik galime galvėti. Už tai mums daug aršesni už Lietuvos parsiadavėlius išrodo tokie Bimbos, Pruseikai ir Abekai. Kokį prievartą jie kenčia? Už ką jie yra parsiadavę?

Iš SLA 1-mo apskričio suvažiavimo pabėgusio pirmininko iki šiol to apskričio raštininko laiškai dar nesurado. Galimas daiktas, kad pabėgėlis medžioja.

LIETUVOJE dabar įvesta mada, kad pavardės visų kalbėtojų-veikėjų užsibaigia su "of". Jau laikas ir čia pasirodyti su "Bimbof", "Prusekof" ir su dirnavone "Šmuilof".

VISA savo amžių Dr. Graičunas gydė žmones nuo visokių ligų, o pats užsikrėtė raudonlige (šita liga jauniems ir seniems labai puola ant smegenų).

Paušinis.

BROLIS K. S. Karpius, Dirvos redaktorius, sielojasi, kad Tėvynėje "istorija" buvusi "suklastuota". Kalba eina apie labai dar neseną "istoriją",

rėjo savo atstovus 207 kuopoms bankiete, bet įteikė kuopai net pinigines dovanas. Musų Maichesterio kuopa matomai yra dideliu veiksmu Manchesterio gyvenime, kad kuopos bankiete dalyvavo ir kalbėjo Manchesterio majoras, teisėjas ir kiti aukšti valdininkai.

SIAME Tėvynės numeryje telpa S. Bakano aprašymas SLA trečio apskričio 25 metų jubiliejaus parengimo Pittsburghe. Į tą jubiliejų visi būtinai kviečiami, tik Tėvynės redaktorius nebuvo kviestas. Bet tai yra mažmožis. Jubiliejus, kaip matyt, gerai pavyko ir jo rengėjai buvo patenkinti. Tik iš brolio Virbicko turėjo pastabą, kad apskričio jubiliejaus bankiete SLA nariai tarytum buvo dalinami į dvi klesas: vieni buvę valdančios klesos nariai, ir tie buvę išaukštinami, o kiti buvę pavergtos klesos nariai ir tie buvę ignoruojami. Jeigu taip tikrai buvo, tai tokio apsiėmimo negalima pagirti.

PLAUSINIO PASTABOS

BROLIS Plausinis redakcijos krepšiui atsiuntė sekamas savo pastabas apie įvairius dalykus.

RUSIJOS carų laikais jei kareiviu buvo pasakyta: "eik į kairę", tai kareivis nusidavo į dešinę, nes nežinojo katra kairė, katra dešinė. Dabar Rusijoje kareiviai jau ne tokie durniai: bile vienas jų jau išaiškina, kai amen poteriuose, kad Rusijos rojuje apelsinus doro fabrike, o ne ant medžių augina.

SALTIS per žiemą medžius tiek spaudžia, kad pavasarį iš jų net sula teka. Kai K. Jurgelionis savo vedamuose komunistus paspaudžia, tai iš jų pakaušiu, ir pavasarį nesulaukus, veržiasi raudonesnis prakaitas ir už jų vėliavą.

O kai Jurgelionis spustelėjo Mažkunio sprandą, tai Dr. Graičunas iš SLA šmakšt lauk kai kaulukas išslyvos.

Iš SLA 1-mo apskričio suvažiavimo pabėgusio pirmininko iki šiol to apskričio raštininko laiškai dar nesurado. Galimas daiktas, kad pabėgėlis medžioja.

LIETUVOJE dabar įvesta mada, kad pavardės visų kalbėtojų-veikėjų užsibaigia su "of". Jau laikas ir čia pasirodyti su "Bimbof", "Prusekof" ir su dirnavone "Šmuilof".

VISA savo amžių Dr. Graičunas gydė žmones nuo visokių ligų, o pats užsikrėtė raudonlige (šita liga jauniems ir seniems labai puola ant smegenų).

Paušinis.

BROLIS K. S. Karpius, Dirvos redaktorius, sielojasi, kad Tėvynėje "istorija" buvusi "suklastuota". Kalba eina apie labai dar neseną "istoriją",

apie tai, kaip Amerikos lietuvių delegacija vyko pas Amerikos prezidentą ir ką ji atstovavo. Amerikos redaktorius J. B. Laučka irgi tą patį sėlvartą parodė.

Mes atidžiai patikrinome duotus mums pranešimus apie tą delegaciją, ir negalime pasakyti, kad kas nors juose būtų buvę "suklastuota" ar toli prasilenktų su faktais.

Iš prezidento Roosevelto raštinės mes negauname Karpius žodžių parėmimo, kad lietuvių delegacija pas prezidentą atvyko nuo "Lietuvai Gelbėti Tarybos". Iš pačio Karpius žodžių mes matome, kad ta "Taryba" iki delegacijos atvykimo į Washingtoną gyvavo tik kelių žmonių fantazijoje, kad ji dar nebuvo pradėjusi funkcionuoti, ir kad tik Washingtono susirinkime tie 10 vyrų pirmą syk bandė iš tos "Tarybos" padaryti kokį nors gyvą kuną. Ar jie tą kuną jau tikrai gyvu ir esančiu padarė, kol kas nežinia, ir nieko apie tai negalima sužinoti iš Karpius ir Laučkos raštų. Gerai, kad tie 10 vyrų nors tam sykiui šiaip taip susitarė, nesuėsių, neišsiskirstė, ir visgi nuėjo pas prezidentą. Už tai mes jiems atiduodame kreditą, ir tas buvo pažymėta Tėvynėje. Jeigu tai Karpius ir Laučkos "Taryba" kada nors "stosis kunu" ir pradės vaikščioti žeme, mes su mielu noru tuomet pripažinsime, kad ji nebekabo ore.

Zinoma, Tėvynėje tilpęs aprašymas apie delegacijos vykimą pas prezidentą buvo toli gražu nepilnas. Bet pilnas to "epochinio" atsitikimo aprašymas su visomis smulkmenomis, kokios mums yra tikrai žinomos, užtemdintų visą jo "herojiškumą". Todėl pilno aprašymo mes nematėme reikalo duoti ir dabar neduodame. Jis parodytų tik, "kokie maži žmonės mes esame", o tą mes ir taip žinome.

DAR VIENĄ "istorijos klastavimą" pastebėjo Tėvynėje brolis K. P. Kazanauskas iš Chicago, ir del jo pastebėjimo Tėvynės redaktorius jau turi krapštyti galvą. K. P. Kazanauskas rašo:

Gerbiamas Tamsta:

Jeigu nori lietuvių mokinti pilietybės, tai kodel teisybės negali rašyti.

Kas pirmas atrado Ameriką? Ar italijonas Columbus, ar indijonas Adomas su indijone Jieva?

Turim tikrai rašyti, ale ne melagingai. Jeigu Columbus būtų buvęs pirmas, tai indijonų čia nebūtų radę.

Imant pilietybės popieras, atsakymas kad Columbus atrado Ameriką bus geras, nors brolis Kazanauskas turi tiesą, kad ne Columbus buvo pirmas Amerikos atradėjas. Tik iš kur brolis Kazanauskas sužinojo, kad Adomas su Jieva buvo indijonai, ir kad jiedu pirmieji atrado Ameriką? Ar kartais brolis Kazanauskas to neišveda iš mormonų "biblijos", kuri tvirtina, kad indijonai yra atklydusi čia Izraeliaus gentis? Bet net ir mormonai nesako, kad Adomas su Jieva buvo atklydę į Ameriką ir pasidarę čia indijonais.

Indijonai "atrado" Ameriką dar "prieistoriniais" laikais ir jie be abejo atvyko čia iš Azijos.

Yra pripažinta, kad prieš Columbą Ameriką atrado norvegas Leif Ericson, Eriko Raudonojo sunus. Viešpaties metais 1000, ar apie tą laiką, jis pasiekęs Labradoro, Newfoundlando ir gal Naujosios Anglijos pakraščius. Jo atstatyto žemė jis pastebėjęs daug augančių vynuogių ir todėl tą žemę pavadinęs Wineland, arba vynuogių žeme. Kai kurie mano, kad ta žemė buvusi kur nors apie Bostoną, todėl Bostono ir apie Bostoną yra pasatytų Ericsonui paminklų. Bet tikrai niekas nežino, kur ta vynuogių žemė buvo.

Europoj Ericsonas atradimas pasiliko nežinomas. Tik iš Columbo Europa sužinojo apie jo atrastą "Indiją". Columbus manė, kad jis atrado naują kelią į Indiją. Del Columbo klaidos "indijonai" buvo praminti vietiniai šios žemės gyventojai, kurie vadinosi aztekais, meštiliais, odžibiais, ottawais ir kitais vardais. Patys "indijonai" iki jų atradimo niekad nebuvo girdeję apie Indiją ir indijonais nesivadino.

BROLIS Arėjas Vitkauskas, kurs dabar su meškomis kalbasi Yellowstone Parke ir angliškais eiles rašo, atsiuntė mums sekamą eiliuotą pranešimą apie vieną savo pasikalbėjimą su viena meška, kurią jis vadina panele Minkštakailyte:

Pažintis su panele Minkštakailyte...

Šio meškutė per Yellowstone Parką — tarė Arėjui: "Palauk — turiu dar ką!..." — Tarė, iš lėto, kaip poni, priėjus — šnibždesiu (snukį pas ausį pridėjus): "Kada regėsi tu Jurgelionį — jam pasakyk, kad meška aš maloni: kad aš netokia, kaip kitos kad meškos!..." — Teatvažiuos čia, jei kartais ji veš kas..." — Taigi aš, adrešą jos užsirašęs, (nuo pabučiavimo vos atspirašęs...) čia ir siunčiu nuo meškutės sveikatu... (Ir pažintis gi! — te "bala nemato"!...).

PIANISTO V. Bacevičiaus koncerto rengimą penktakojai komunistai paskelbė kaip savo "įstaigų" reklamą įrankį, o Bacevičių jiems "prijaučiančių" artistų. Ta koncertą jie skelbė kaip labai svarbų jų "judėjimui", kas reiškia jų penktakojiskam darbui. Ne del pačio koncerto, bet del to koncerto svarbos penktakojų darbui jie prašė savo draugų butinai tame koncerte dalyvauti, ir sakė, kad kas neisias į tą koncertą, tas busias fašistas, o kas eisias tai busias komunizmo draugas. Ar kuris nors geras lietuvis galėjo eiti į toki koncertą?

Mūsų Korespondentai Apie Bendrą Lietuvį Veiklą Amerikoje

So. Boston, Mass.

Bostono komitetas kovai už nepriklausomą Lietuvą gerai veikia

Okupavus bolševikams Lietuvą, Bostono lietuviai tuomi labai susijaudino ir Lietuvos nelaimę giliai atjautė. Džiaugėsi ir krikštavo tik lietuviški kacamai, susimetę 376 Broadwės numery. Bet... jau dabar ir jų tarpe kai kas susipranta, kad Stalino gaujos, padedant išgamoms Paleckui, Gedvilui, Venclovai, Cvirakai ir kitiems, Lietuvos nepriklausomybę palaidojo. Negana to, Stalino alkanos naujos kirgysų, kalmikų, buratų, čerkesų ir kitų kitokiasius puslaidžių, kaip tos trandys sėveika medį, taip jie Lietuvos kuną be pasigailėjimo graužia. Lietuvos darbininkas, Lietuvos valstietis, buvęs iki šiol visko pilnas, dabar turi susiveržti diržus, praprasti nedavalius gyventi, kad išmaitintų Stalino pusmilionines gaujas.

So. Bostono lietuviai ant greitųjų buvo sutvėrę laikinį komitetą, kuris išleido gražų atšaukimą į vietas ir apie linkės lietuvių visuomenę, o taip pat surengė masinį mitingą, kur plačiai išaiškinta tikroji Lietuvos padėtis, ką reiskia bolševikų okupacija ir kodėl lietuviški kacamai, su Bimba, Mizara ir kitais priešakyta Lietuvos nelaime džiaugiasi.

Tą atlikęs, laikinasis komitetas sukvietė visų vietos organizacijų atstovus, kurie nusprendė, kad reikalinga turėti nuolatinis, pastovus **Bostono komitetas kovai už nepriklausomą Lietuvą**. Šitai kovai pritaria 20 vietos lietuvių organizacijų. Kai kurios iš jų turi po 300 ir daugiau narių (k. a. Lietuvių Piliečių Draugija, SLA 43 kuopa, Amerikos Legiono, Stepono Dariaus Postas ir kitos).

(Katalikiškos organizacijos, kurios priklauso A. L. Katalikų Federacijai, čia neįeina — katalikai dirba Federacijos vadovybėje).

Kiekviena organizacija turi išrinkus po du nuolatinis atstovus, kurie ir sudaro patį komitetą plenumą, arba tarybą. Reikalams vesti yra sudarytas Vykdomasis Komitetas, kurin įeina: Antanas Matiejauskas, Vincas Anesta, Aleksandras Ivaška, dr. Ant. Kapočius, Mr. Arlauskas, Mykolas Venys, Jonas Jankauskas, Jonas Krukoniš, Mr. Markelionis, Jakubauskas ir Stasys Michelsonas.

Sulyg plenumo (viso) komiteto pagedavimo, pirmoji eilė išleistas atšaukimas į visuomenę. Apsvarstytas ir pilnai gyveniman bus vykdomas griežtas boikotas kaip pačių lietuviškų kacamų (kacapai) vadinu lietuviškus bolševikilius ir aklius sekėjus, taip ir tų biznierių, kurie viešokiu ar kitokiu būdu juos paremia.

Komitetas yra numatęs artimoj ateity turėti visą eilę parengimų, prakalbų ir tt. Kad atremti lietuviškų kacamų melus, kad išdėstius tikrą dalykų stovį, ateity Vykdomasis Komitetas rengiasi išleisti brošiūrėlę.

Vakarieniš

Pirmas finansų sukėlimui parengimas įvyko lapkričio pirmomis dienomis. Tai buvo vakarieniš. Reikia pasakyti, kad vakarieniš, kaip pirmas parengimas, pasisekė gerai. Tiesa, vakarieniš, iš penkių stalų, vienas liko neužimtas. Jį prašė rezervuoti lietuvių legiono postas, bet tą dieną supuolė jų "installation of officers" ir apart F. J. Bagočiaus, niekas iš legionierių ne-

pribuvo. Iš lietuviškų kacamų irgi niekas nebuvo, nors, greičiausia, čia jų but neleidė, jei būtų ir atėję. Sumokėtas jų įžangos doleris, nors "buržuazinė"? Amerikoje uždirbtas, pabuvojęs kacapo kišenėje, bolševiku atsiduoda. Tiesa, buvo jų vienas žvalgas, labai tituluotas žmogus, kuris visas lietuviškiasias sroves perėjęs ir iš visur išguitas, paskutiniu laiku tampriai prilipo prie lietuviškų kacamų, bet ji niekas nekrepė jokio demesio.

Vakarieniš buvo labai šaukiamas ir skaniai parengtas. Sa-kyčiau, jau net per gerai. Stiprių ir ne stiprių gėrimų buvo ikvalei, maisto — nuo jo lužo stalai. Pačioj publikoj paskui girdėjosi, kad, girdi, kilniam tikslui tokia vakarieniš negalima rengti, nes kiekvienas čia atėjęs ir užsimokėjęs dolerį, už tą dolerį ir gavo, dar ir su kaupu. Taigi pelno negali likti. Bet man nuo šeiminių teco girdėti, kad suvedus sąskaitas, esą, liko apie \$7.00 pelno.

Tokiai puikiai vakarieniš surengti daugiausia darbo padėjo Mykolas Venys. Jam padėjo Markelionis, Jakubauskas ir Lušys. Šeiminių parreigas gražiai atliko nenuilstama SLA organizatorė p. Tumavičienė, p. Lušienė ir kitos (pavardžių nežinau). Prie stalų patarnavo grakščios mūsų jaunuolės.

Programa

Kadangi ši vakarieniš, apart kitų, turėjo tikslą susipažinti su visuomene ir supažindinti ją su komiteto darbais ir siekais, tai baigiant valgyti buvo pasakyta visa eilė kalbų ir sudainuota keletas dainų.

Pirmiausiai vykusiai tarė įžangos žodį pirmininkaujantis Ant. Matiejauskas. Jis dar neperšienai iš Lietuvos. Jis dar kvėpuoja tėvynės oru, dar tebegyvena jos skaisčiais atsiminimais. Daug čia yra tokių. Jie daug jautresni Lietuvos klausimui, negu tie, kurie apėjo Lietuvą 20—30 metų tam atgal ir apėjo ją esančią Rusijos carinės meškos letena pavergtą. Daugelis iš tų "senųjų" visai nėra kvėpavę nepriklausomos Lietuvos oru. Dangeliui iš jų gal atrodo, kad ir dabartinė stalininė Lietuva vergija nėra jau taip baisi, kaip ji nebuvo baisi caro laikais. Bet tarpe buvusios ir dabartinės vergijos yra milžiniškas skirtumas.

Pakviestas kalbėti Keleivio red. S. Michelsonas nupasakojo dabartinę Lietuvos padėtį ir abelnai visos Europos. Jis pasiremdamas istorija ir net gamtos mokslo dėsniais įrodinėjo, kad Lietuvos netekimas nepriklausomybės yra laikinas dalykas. Kiekvieną akciją lydi reakcija. Kaip ilgai Lietuva kamuosis Stalino diktatūros vergijoje — niekas pasakyti negali. Bet reikia dirbti, nenuleisti rankų, kad išlaisvinimo valandą galima būtų greičiau priartinti.

F. J. Bagočiaus kalba kai kam nepatiko. Jis vaizdžiai nupasakojo, kaip Amerikos lietuviai veikė už Lietuvos nepriklausomybę 30—40 metų tam atgal. Prisiminė paskui 1914, 1918, 1920 metus. Kaip tuomet Amerikos lietuviai klotė Lietuvai dešimties, šimtines ir kitas stambias sumas Lietuvai aukavo, kad tik ji taptų laisva, nepriklausoma valstybe. Koks tuomet amerikiečiuose buvęs entuziazmas! Parengimai budavo perpildyti publika. Ji nesutildavo salėse. Šiandien, kuomet Lietuva vėl neteko nepriklausomybės, kuomet Lietuvą pavergė daug žiauresnis Stalino režimas negu buvęs carizmas, šiandien Amerikos lietuviuose nėra jau

to entuziazmo, to pasišventimo Lietuvos reikalams. Ir p. F. J. Bagočiaus ėmė kaltinti 1926 metų perversmą ir visą buvusį Smetonos režimą. Anot Bagočiaus, Smetonos diktatoriškas-fašistiškas režimas daugelį Amerikos lietuvių atšal-dė nuo Lietuvos reikalų. "Lengviau skriaudą kentėti nuo svetimo, negu ją kęsti nuo savo brolio" — buvo kalbėtojo išvada.

Kalbėjo dar dr. Ant. Kapočius, svetyas Ant. Jonušonis iš Worcester, Mass. ir kiti. Atsakydami p. Bagočiui kai kurie sakė, kad dabar nelai-kas nagrinėti padarytas klaidas. Smetonos režimui niekas nepritarė, bet dabar yra tokis rimtas, tokis svarbus momentas, kad nelaikas ir ne-vieta kelti kad ir netolimos praeties klaidas. Dabar reikalinga tampri visų lietuvių įjėgų konsolidacija.

Užsibaigus kalbų ir dainų programai, buvo paprašyta kiek kas gali paaukoti šio komiteto kilniam darbiui. Auklės surinkta \$28.25. Po dole-rį aukavo šie: Antanas Lau-rutis, James Strakauskas, Jurgis Krokas, Kazys Vileišis, Mrs. Tumavičienė, Kazys Prakapas, Vincas Andriunas, K. Mereškevičius, dr. A. Kapočius, J. Arlauskas, dr. Pranas Galinis, Antanas Matiejauskas, Michelsonai, John Stephenson, Vincas Anesta, Jonas Jankauskas, F. J. Bagočiaus ir S. Zavadskis.

Kai kurie aukavusieji po dolerį savo pavardžių nepada-ve. Visiems vakarienišėje atsilankiusiems ir ypač aukavu-siems šia progą komiteto var-du tariu dideli lietuvišką dė-kui.

Oficialis Komiteto Korespondentas.

Chicago, Ill.

Mirė Dr. K. Kiauga ir kun. J. Vaičiūnas

Lapkričio 7 dieną Hines veteranų ligoninėje mirė D-ras Kazimieras Kiauga, plačiai žinomas dentistas ir chigiečių mylimas menininkas-dainininkas. Jis mirė sulaukęs 57 metų amžiaus.

D-ras Kazimieras Kiauga, Miko Petrausko savo laiku įkvėptas, mėgo dainavimą ir muziką. Jis buvo Birutės cho-ro nariu per ilgus metus ir dainavo įvairias roles dauge-lyje Birutės statytų operečių. Jis buvo malonus, draugingas, geros širdies žmogus. Ameri-kon atvyko 1906 metais, stu-dijavo Valparaiso ir North-western universitetuose, den-tisterijos praktiką pradėjo 1919 metais.

Paliko nuliudime savo žmo-ną Kazimierą, dvi dukteris, Gloriją ir Virginiją, ir vieną sūnų, Kazimierą, Jr.

Palaidotas tapo Šv. Kazi-miero kapinėse lapkričio 11 dieną.

Ant rytojaus po d-ro Kiau-gos laidotuvių mirė kitas val-paraisietis, kunigas Jeronimas Vaičiūnas, Šv. Antano parapi-jos klebonas Cicerioje. Jis mirė sulaukęs 58 metų amžiaus.

Kun. Vaičiūnas pasižymėjo savo veiklumu ir energija ir buvo plačiai žinomas. Atvyko Amerikon 1900 metais. Moki-mo Valparaiso universitete, kur pasižymėjo savo pažan-giomis idėjomis, bet paskui įstojo į katalikišką seminariją Niagra Falls. Išventintas į ku-nigus, išpradžių buvo Šv. Jurgio parapijos vikaru Cicerioje. o 1918 metais buvo pas-klirtas į klebonus Šv. Antano parapijoj Cicerioje. Visą eilę metų jis buvo Draugo bendro-vės prezidentu.

Palaidotas tapo lapkričio 16 dieną Šv. Kazimiero kapi-nėse.

Los Angeles, Cal.

Mirė Viola Arbašauskaitė

Lapkričio 6 dieną nelemto-ji mirtis išplėšė iš tėvų glo-bos vienatinę mylimą dukrelę Violą Arbašauskaitę, sulau-kusią vos 22 metų amžiaus. Laidotuvių apeigos buvo lap-kričio 9 dieną, Forest Lawn Memorial, The Wee Kirk O'The Heather kopyltėlėje. Susirinko gražus būrelis lie-tuvių ir sveitintaučių širdyse atsiseivkinti ir paskutinį kar-tą pažvelgti į jauną gražią kaip leliją lietuvaitę, pašarvo-tą baltame karste, apklotame puikiomis gyvomis gėlėmis, kurios tik vienos šypsos iš mirties, o mes visi verkiame. Graudingam vargonų balsui pritariant, padainuota pora dainų: Ah! Sweet Mystery of Life, ir In The Garden. Rev. A. Deaconoff, iš New Jerusa-lem draugijos, pasakė gražią paskaitą iš biblijos, taipgi ir apie velionės nepaprastai ma-lonų būdą, jos gabumus ir pasišventimą del kitų laimės ir gerovės, pagaliaus priminė, kad iš dulkių atsirandame ir vėl į dulkes pavirstame, ir pranešė, kad pagal velionės pagedavimo jos kunas bus sudėgintas lapkričio 12 dieną viršminėtų kapinių krematori-joje. Vainikus įteikė SLA 75 kuopa, Lietuvių Moterų Lab-daros Kliubas, amerikūnų draugijos ir pavieni asmenys. Viola Arbašauskaitė yra gi-mnus Michigan valstijoje, gy-venusi tulą laiką Chicagoje ir buvo labai gabi mokinė. Su tėvais atvykusi į San Diego, Calif. ir čia būdama tik 15 metų amžiaus užbaigė High Shool ir įstojo į State College, kurią lankė tris metus, siek-dama mokytojos laipsnio. Vė-liaus, tėvams persikėlus į Los Angeles, Viola ir čia tuojaus įstojo į Kalifornijos Universi-tetą ir mokinosi apie metus laiko. Vėliaus užbaigė sekre-torės kursą privatinėje mokyk-loj ir jau dirbo apie metus laiko teisų kontoroje, bet dar-bą turėjo apleisti iš priežas-ties nesveikatos. Tėvai dėjo visokias pastangas, kad iš-gelbėti dukterį iš mirties nas-rų, bet po dviejų metų kan-kinimosi džiovos liga, Viola užmigo amžinai.

Didžiame nuliudime paliko savo mylimus tėvelius, drau-ges ir draugus, taipgi ir gi-mines Chicagoje.

Mieloji Viola, lai buna ra-mu tau aname nežinomame pasaulyje. Reiškiu širdingą užuojautą Petronėlei ir Myko-lui Arbašauskams.

Ona Račkauskienė.

Ansonia, Conn.

Prakalbos Lietuvos gynybo reikale

Kaip daugelyje kolonijų, taip ir pas mus Ansonijoje, buvo rengiamos prakalbos gynybo reikale. Prakalbos pas mus įvyko spalio 20 die-ną. Kalbėjo A. Siautis, Vitai-tis, Abraitis ir vietinis liet-uvių klebonas kun. V. Karkauskas. Šiuo kartą kalbėtojai vaizdžiai išdėstė dabartinę Lietuvos padėtį, kaip yra Lie-tuvos ukis draskomas ir ką turi lietuvių tautos žmonės nukentėti nuo okupantų rusų. Nors publikos atsilankė ne-daugiausiai, bet suaukota \$26.20. Smulkii išlaidų pasi-darė \$7.30, dar liko pas išdi-ninką \$18.90, kurie bus su-naudoti Lietuvos reikalams. Aukavo sekančiai: M. Jan-kauskienė \$3.00; po \$1.00: A. Radzevičia, M. Klimas, E. Marčiulionienė, A. Paniulaitis, A. Urbonas, J. Radzevičia, J. Kantautas, J. Marčiulionis, C. Strimlia, A. Rakauskas, J. Zi-levičia, V. Višniauskas, A. Jankauskas, O. Čeplikienė; po

50c.: Mrs. Paltanavičienė, Mrs. Radzevičienė, J. Barkš-tis, Mrs. Masiulionas. Smul-kių aukų \$6.20.

Jonas K.

Brooklyn, N. Y.

Kalbės J. Tubelienė

Tikslu sukėlimo pinigų į Tautininkų Tautos Fondą gruodžio 6 dieną, 8 valandą vakare, Grand Paradise salė-jė, Grand Street, Brooklyn, N. Y. yra rengiamos prakal-bos su dailės programą ponai J. Tubelienė. Prie jos kalbės ir kiti kalbėtojai, tik paskuti-nėmis dienomis atvykusieji iš Lietuvos. Į šias prakalbas tu-rėtų atsilankyti kiekvienas lietuvis. Čia galės patirti tik-rą dabartinį vaizdą savo se-nos tėvynės Lietuvos po pries-pauda šiaurės meškino lete-nos.

J. Judrys.

Lawrence, Mass.

A. a. Ignatius Hobitz

Po trumpo sirgimo mirė Ignatius Hobitz-Arbočius spa-lio 25 dieną savo namuose, 14 Exchange St. Ignatius bu-vo rimto būdo ir ramus žmo-gus, su visais gražiai sugyve-no, ypač su šeimyna. Paliko dideliame nuliudime moterį Hobitzienę, dukterį Julę (abi priguli prie SLA 41 kuopos), daros Kliubas, amerikūnų draugijos ir pavieni asmenys. Viola Arbašauskaitė yra gi-mnus Michigan valstijoje, gy-venusi tulą laiką Chicagoje ir buvo labai gabi mokinė. Su tėvais atvykusi į San Diego, Calif. ir čia būdama tik 15 metų amžiaus užbaigė High Shool ir įstojo į State College, kurią lankė tris metus, siek-dama mokytojos laipsnio. Vė-liaus, tėvams persikėlus į Los Angeles, Viola ir čia tuojaus įstojo į Kalifornijos Universi-tetą ir mokinosi apie metus laiko. Vėliaus užbaigė sekre-torės kursą privatinėje mokyk-loj ir jau dirbo apie metus laiko teisų kontoroje, bet dar-bą turėjo apleisti iš priežas-ties nesveikatos. Tėvai dėjo visokias pastangas, kad iš-gelbėti dukterį iš mirties nas-rų, bet po dviejų metų kan-kinimosi džiovos liga, Viola užmigo amžinai.

Reiškiame didelę užuojautą likusiai šeimynai, o Ignatiui lai buna lengva šios šalies žė-melė. Išsėkis ramiai.

M. Stakionis.

L. P. Ž.

Antras paraginimas Lietuvos Laisvės Paskolos Bonų turėtojams

1. Del Lietuvos Laisvės Paskolos bonų registracijos. Lietuvos pasiuntinybė savo laiku buvo pranešusi, kad L. Paskolos bonų ir kuponų išpirkimas nutruko dėl nebe-gavimo tam tikslui kreditų iš rusais okupuotos Lietuvos. Lietuvos pasiuntinybė tam reikalui pinigų ir dabar nesiti-ti, tačiau norėtų žinoti ko-kioje sumoje, kokių numerių bonai ir kiek kuponų tebėra pas žmones Amerikoje dar ne-apmokėti. Todėl šiuomi L. L. P. bonų ir kuponų savininkai yra prašomi paprastais laiškais ar atvirutėmis pranešti:

1) kiek iš viso turi bonų;
2) bonų numeriai ir ral-dės (p a v y z džiui: A12045, B17345);
3) bendroji visų bonų su-ma;
4) kurie bonai pratęsti ir iki kokių metų;
5) ar bonas turi paženklini-mą, kad 1935 m. nuosimtis apmokėtas;
6) kiek prie kiekvieno bono turite senų (nuo 1921 iki 1934 m.) kuponų;
7) ar turite naujų (nuo 1936 metų) kuponų ir nuo kurio meto;
8) kokias visų naujų kupo-nų suma imant iki 1945 metų. Tiems, kurie atsiliepi į pir-mąjį paraginimą, dabar, žino-ma, atsiliepti del šių bonų ne-bereikia.

2. Be to Lietuvos pasiunti-nybė pataria pranešti jai pa-prastais laiškais (atskirai nu-pranešimo apie L. L. P. bo-nus) kiek (suma) kas turi

šių valstybinių (ne privatinų bendrovių) vertybės popierių:
a) 1939 Vilniaus paskolos lakštų;
b) Lietuvos Vidaus Pasko-las lakštų.

Prašomas žinias reikia pa-sistengti suteikti bent iki Naujų Metų (1941).

Visos žinios apie bonus ir kuponus siųstinos adresu:

Lithuanian Legation,
2622—16-th St., Northwest
Washington, D. C.

Dariaus ir Girėno pa-minklo reikalas ir aukos

Šiuomi teikiame plačiai vi-suomenei prisistų aukų iš čilės keturioliktą paskelbimą, sulyg spalio 19 d., 1940 m., per Fondo Komiteto išdininką p. J. Spurgą.

Nuo Lietuvių Darbininkų Susivienijimo penkto jubilie-jio seimo, įvykusio rugpjūčio 26 d., Brooklyn, New York, per centro sekretorių J. Siur-bą ir išdininką Dr. J. J. Kas-kevič, gauta čekis \$15.00, su pareiškimu, kad seimas au-vojo pastatymui paminklo žu-vusiems lakunams Dariui ir Girėnui.

Mes kreipiame visuomenės domę link šios stambios orga-nizacijos prielankaus atsiliepi-mo į Fondo Komiteto pasius-tą seimui pasveikinimo laišką, kame gerbiamejį seimo dele-gatą teikėsi paskirti auką pastatymui paminklo. Labai įkainuojame šiam reikalui au-kas, o taipgi įvertiname orga-nizacijos simpatiją užbrėstam garbingam tikslui. Ir mūsų supratimui pilną užgirimą pastatymui paminklo Atlantą nugalėtojams didvyriams la-kunams Dariui ir Girėnui Lituanicos Aikštėje Brookly-ne.

Felix Smaidžiūnas, 1135 Blake Ave., Brooklyn, N. Y., Dr. Martino Liuterio Draugi-jos narys surinko nuo šių as-menų, kurie aukuoja, po \$1.00: V. Miliauskas, S. Šablauskas, F. Smaidžiūnas. Po 50c. aukuoja: John Baishtan, D. Friedland, A. Schneider. Smul-kių \$1.50. Kartu \$6.00. Blan-kos numeris 258.

M. Karaktinas, brooklynietis Svento Jurgio Draugijos įgaliotinis, surinko smulkiais nuo pavienių asmenų \$2.25. Blankos numeris 238. M. Sta-kovas, L. D. S. 1 kuopos na-ryys Brooklyne, surinko ir pa-tisai aukuoja \$1.00. Sako blan-ka pamesti, kurios numeris 135.

Stanley Aukštolis, 434 — 55-th Street, Brooklyn, N. Y. per A. Butkų, brooklynietį au-pakuoja \$5.00. SLA 173 kuopa, Lowell, Mass. per sekretorių L. Petkevičių aukuoja \$5.00, ir rašo: "Pranešu Tamstoms, kad mūsų kuopa aukuoja tiek Dariaus ir Girėno paminklui pastatyti".

Šiame sąraše gauta aukų nuo organizacijų, draugijų, kuopų ir pavienių asmenų vi-

so \$34.25. Tai liudija, kad mes tikrai siekiame mūsų už-briešto kilnaus tikslo. Visiems nuosirdžiausiai dėkojame už gausias aukas ir pasidarbavi-mą paminklo pastatymo rei-kalu.

Ir dar kartą prašome orga-nizacijų, draugijų bei kuopų ir visų kurie yra gavę Fondo Komiteto aukų rinkimui blan-kas, tų visų blankų nustaty-tas laikas jau yra pasibaigęs su rugsėjo 1 diena, bet dar nepervėlu jas visas grąžinti. Tai malonėkite parinkti ar paskirti iš draugijų izdo kiek aukų ir pasiųskite Fondo Ko-miteto išdininkui. Jis, gavęs aukas, tuojaus pasiųs paliudi-jimui kvitą aukų siuntėjui, apie kuria prašome aukų rin-kėjų teikti žinią savo aukoto-jams, kurie to žingeidauja. Išdininkas yra uždėjęs gryna-is pinigais užstatą tame banke, kuriame ir gautos aukos de-damos, jo ir dviejų izdo glo-bėjų vardais.

Surinkti pinigai niekam ne-naudojami, tik laikomi banke pastatymui paminklo. Apart to, aukojusių vardai ir suma visuomet skelbiama spaudoje, nes tikimės, kad ir ateityje įvairūs laikraščiai tame reika-le mums patarnaus, o Brook-lyno, New Yorko ir New Jersey apielinkėje pranešama per radio.

Taigi atsikreipiame į ger-biamą lietuvių visuomenę ra-gindami remti aukomis pasta-tymui paminklo Brooklyne, pagerbiame mūsų didvyrius lakunus Darių ir Girėną, gar-siąją jų Lituanicą ir atžymė-ti tragedijos vietą Soldino miške.

Visas aukas ir blankas pra-šome siųsti išrašant čekį ar Money Orderį vardu **Darius Girėnas Monument Fund**, ad-resuojant komiteto išdininkui, Mr. John Spurga, Port Jeffers-on Station, Long Island, N. Y.

Paminklo Statymo Fondo Komitetas:
Adv. Steponas Bredes, fin.

Adv. Steponas Bredes,
Finansu sekretorius,
Jonas Šaltis,
Pirmininkas,
Walter Shabunas,
Vice pirmininkas,
Jonas Spurga,
Išdininkas,
Antanas Gudonis,
Sekretorius,
Jurgis Karpus ir Juozas Kairys,
Izdo globėjai.

SKAITYKITE KNYGĄ

Amerika
Rinkiny su įvairių faktų, žino-tinų Amerikoje gyvenantiems ir čion atkeliavusiems lietu-viams.

Kaina \$1.00

TEVYNES

ADMINISTRACIJA
307 West 30-th Street
New York, N. Y.

JUBILIEJINĖ "DIRVA" TIK \$1.00 VISAM METUI

Specialiai, \$2.00 laikraštis už \$1.00 metams iki galo metų! Tiems kurie "Dirvos" dar neprenumeruoja!

Tuojaus, "Dirvos" skaitytojams bus patiekta dvi svarbios apysakos — tęsis per keletą mėnesių — **ALPIS, KESTUČIO IŠLAISVINTOJAS** Istorinė apysaka iš Kestučio kovų su kryžiuočiais.

Antra svarbi apysaka iš šių dienų Lietuvos gyvenimo —

KOMISARAS

Nepraleiskit "Dirvoje" nepasikaitę šių apysakų! Pasinaudokit progą, užsirašykite "Dirvą" visam metui dabar tik už \$1.00. Siųskite dolerį tuojaus.

"DIRVA"

6820 Superior Avenue, Cleveland, Ohio.

Protokolas paskiausio SLA Pildomosios Tarybos suvažiavimo

PROTOKOLAS

SLA PILDOMOSIOS TARYBOS SUVAŽIAVIMO, ĮVYKUSIO RUGSĖJO 8—14 DD., 1940 M., HOTEL NEW YORKER, ROOM 542, 8-TH AVE., W. 34-TH ST., IR SLA CENTRO RAŠTINĖJE, 307 W. 30-TH ST., NEW YORK, N. Y.

(Tąsa)

36. Svarstoma SLA Daktaro-kvotėjo, Dr. S. Biežio, trečioje sesijoje pateiktos rekomendacijos, kas liečia Sveikatos Skyriaus vedimą Tėvynėje ir rupinimąsi SLA narių ir bendrai lietuvių sveikatingumu. K. P. Gugis įnešė, J. K. Mažukna parėmė Dr. S. Biežio rekomendacijas priimti. Įnešimas priimtas vienbalsiai.

37. Prezidentas F. J. Bagočius ketvirtą sesiją uždarė 7 val. vakare, pareiškdamas, kad penkta sesija prasidės rugsėjo 10 d., 9:30 val. ryte, SLA Centro raštinėje.

SESIJA PENKTA

Sesiją penktą prezidentas F. J. Bagočius atidarė rugsėjo 10 d., 1940 m., 10 val. ryte, SLA Centro raštinėje, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Sesijoje dalyvauja:

Prezidentas F. J. Bagočius,
Vice prezidentas J. K. Mažukna,
Sekretorius M. J. Vinikas,
Išdininkas K. P. Gugis,
Iždo globėja E. Mikužutė,
Daktaras-kvotėjas Dr. S. Biežis.

Taipgi dalyvauja SLA Kontrolės Komisijos pirmininkas, kun. M. Valadka.

Sesijoje dalyvauja šeši Pildomosios Tarybos nariai ir sudaro kvorumą.

38. SLA Finansų Komisija atsikreipė į Pildomąją Tarybą, prašydama SLA lėšomis atspausdinti laiškalgius (letterheads), laiškam kopijas ir vokus su kiekvieno tos komisijos nario vardu individualiai. Kadangi laiškalgiavai atspausdinti kombinuotoje formoje del visų SLA Pastoviųjų Komisijų — apsvačius, J. K. Mažukna įnešė, K. P. Gugis parėmė, kad šiuo tarpu komisijos prašymo Pildomoji Taryba negalės patenkinti. Įnešimas priimtas vienbalsiai.

39. E. Mikužutė įnešė, Dr. S. Biežis parėmė visiems Pildomosios Tarybos nariams laiškalgius suteikti sulig reikalo. Įnešimas priimtas vienbalsiai.

40. Nutarta butinų ir nepaprastų atsitikimų Pildomosios Tarybos telefonų ir telegramų išlaidas išmokėti iš SLA Centro, o prezidento ir išdininko raštinių paprastos išlaidos turi būti apmokėtos jų pačių. Kitų Pildomosios Tarybos narių pašto ir kitos išlaidos bus išmokamos iš SLA Centro.

41. Svarstoma moksleivio, Kazio Deveikio, su-naus Kazio Deveikio SLA 301 kuopos nario ir žy-maus SLA veikėjo, prašymas jam suteikti paskolą iš SLA Moksleivių Fondo užbaigimui mokslo, kurį tikisi baigti 1942 metais. Gavus Apšvietos Komisijos visų narių rekomendaciją K. Deveikiui paskolą suteikti ir šį reikalą apsvačius bei atsižvelgus, kad Moksleivių Fonde nėra daug pinigų, E. Mikužutė įnešė, S. Biežis parėmė suteikti \$200 paskolą. Įnešimas priimtas vienbalsiai.

42. Vienbalsiai nutarta Dr. S. Biežį įgaluoti sudaryti asmeninį kontaktą su Chicagoje esamais iš Moksleivių Fondo pasiskolinusiems asmenims tikslu išskolnuoti iš jų užsivilkusias paskolas, o rytuose tokį pat kontaktą sudaryti įgaliojamas SLA sekretorius M. J. Vinikas.

43. Dr. D. Pilka kreipėsi į Pildomąją Tarybą, prašydamas jo išleistą Lietuvių Kalbos Gramatiką skelbti Tėvynėje už skelbimą paimant knygų, vietos pinigų. Apsvačius, K. P. Gugis įnešė, J. K. Mažukna parėmė prašymą patenkinti, o gautas gramatikas perduoti, sulig prašymo, SLA šelpiamoms lietuvių kalbos mokykloms. Įnešimas priimtas vienbalsiai.

44. Persvarstoma Tėvynės linotipisto, M. L. Vasil, prašymas pakelti algą 15%, tai yra sugrąžinti iki to didumo, kaip buvo mokama prieš numušimą 1932 metais. Šis prašymas buvo svarstytas P. T. suvažiavime kovo 1—8 dd., 1940 m., ir atidėtas šiam suvažiavimui. Dabar šį reikalą apsvačius, nutarta, del stokos lėšų, atidėti tolimesniam laikui.

45. Sekretorius, M. J. Vinikas, atsikreipia į Pildomąją Tarybą, prašydamas jį autorizuoti nupirkti specialę rašomąją mašinėlę, tinkamą apdraudus palidijimus išrašyti. Apsvačius, E. Mikužutė įnešė, Dr. S. Biežis parėmė sekretoriaus prašymą patenkinti ir minimą mašinukę nupirkti prie pirmiausios progos. Įnešimas priimtas vienbalsiai.

46. Svarstoma nupirkimas Lietuvos Generalio Konsulato raštinės rakandų. Apsvačius, nutarta paskirti komisiją — Dr. S. Biežį ir E. Mikužutę — rakandus apžiūrėti ir apie ištirimą raportuoti suvažiavimui, kuris po to padarys galutiną šiam reikalą nutarimą.

47. K. P. Gugis įnešė, Dr. S. Biežis parėmė SLA praeito seimo paskirtas aukas Lietuvoje esančioms įstaigoms palaikyti Centre iki tarptautinė padėtis nepaaiškės. Įnešimas priimtas.

48. Sekretorius M. J. Vinikas pranešė, kad ran-

dasi narių mokesčiuose netikslumų, kurie yra kilę del įvairių priežasčių ne iš narių kaltės ir del kurių nariai patenka į suspendavimo stovį. K. P. Gugis įnešė, J. K. Mažukna parėmė autorizuoti sekretorių tokius įsisenėjusius netikslumus, reikalui kilus, išlygin-ti, tam tikslu paimant pinigų iš Našlių ir Našliačių Fondo. Įnešimas priimtas.

49. Svarstoma A. J. Kupščio, iš So. Boston, Mass., pasiulymas Susivienijimui pirkti ukį, kuris gali buti tinkamas įsteigimui SLA senelių prieglaudos. Sulig p. Kupščio nurodymų, ukis randasi prie Richfield Springs, N. Y., ir visais žvilgsniais tokiai prieglaudai tinkamas, bei galima gauti už žemą kainą perkant tuoju. Reikalą apsvačius, nutarta, kad neturint priręgto plano įsteigimui SLA senelių prieglaudos, Pildomoji Taryba neranda galimybių tokį ukį pirkti.

50. Svarstoma Kanadoje gyvuojančių SLA kuopų narių mokesčių į Centrą persiuntimo reikalas. SLA 236 kuopa praneša, kad vietinės pašto įstaigos ir bankai griežtai atsikako bent kokias pinigines perlaidas, didesnes \$5.00, į užsienį persiųsti. Plačiai reikalą apkalbėjus, K. P. Gugis įnešė, E. Mikužutė parėmė įgalinti sekretorių M. J. Viniką šį reikalą ištirti ir sutvarkyti. Įnešimas priimtas vienbalsiai.

51. Prezidentas F. J. Bagočius penktą sesiją uždarė 1:45 val. po piet, patvarkydamas, kad šešta sesija prasidės rugsėjo 10 d., 3 val. po piet, toje pačioje vietoje.

SESIJA ŠEŠTA

Sesiją šestą prezidentas F. J. Bagočius atidarė rugsėjo 10 d., 1940 m., 3 val. po piet, SLA Centro raštinėje, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Sesijoje dalyvauja visi šeši Pildomosios Tarybos nariai, dalyvavę penktoje sesijoje, ir sudaro kvorumą. Taipgi dalyvauja SLA Kontrolės Komisijos pirm., kun. M. Valadka.

52. Dr. S. Biežis iškėlė klausimą apie tai, kaip aštriai prisilaikyti sveikatos dėsnių sprendžiant aplikantų tinkamumą apdraudai del jų sveikatos stovio. Reikalą plačiai ir nuosekliai apsvačius, K. P. Gugis įnešė, J. K. Mažukna parėmė įgalinti Dr. S. Biežį padėti ištirti ir, surinkus tam tikslui reikalingas žinias, pateikti savo rekomendacijas sekamam Pildomosios Tarybos suvažiavimui. Įnešimas priimtas vienbalsiai.

53. Vienbalsiai nutarta įgalinti Dr. S. Biežį peržiūrėti aplikacijų blankų formas ir, jei suras reikalingu padaryti bent kokius pakeitimus — apie tai rekomenduoti sekančiam Pildomosios Tarybos suvažiavimui.

54. Lietuvos Generalio Konsulato Rakandų Ištirimui Komisija išduoda savo raportą. Raportą priėmus ir reikalą nuosekliai apsvačius, J. K. Mažukna įnešė, K. P. Gugis parėmė, kad, akvvaizdoje Lėšų Fondo siūpnumo, rakandų nepirkti. Įnešimas priimtas keturiais balsais prie vieną.

55. Šeštą sesiją prezidentas F. J. Bagočius uždarė 5 val. po piet, patvarkydamas, kad septinta sesija prasidės rugsėjo 11 dieną, 9:30 val. ryte, SLA raštinėje, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

SESIJA SEPTINTA

Sesiją septintą prezidentas F. J. Bagočius atidarė 10 val. ryte, rugsėjo 11 d., 1940 m., SLA Centro raštinėje, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Sesijoje dalyvauja:

Prezidentas F. J. Bagočius,
Vice prezidentas J. K. Mažukna,
Sekretorius M. J. Vinikas,
Išdininkas K. P. Gugis,
Iždo globėjas S. Mockus,
Iždo globėja E. Mikužutė,
Daktaras-kvotėjas Dr. S. Biežis.

Pildomoji Taryba dalyvauja pilname sąstate ir sudaro kvorumą.

Sesijoje taipgi dalyvauja SLA Kontrolės Komisijos pirm., kun. M. Valadka ir Tėvynės redaktorius Kl. Jurgelionis.

56. Skaitoma pirmųjų šešių sesijų protokolas, J. K. Mažukna įnešė, K. P. Gugis parėmė protokolą priinti kaip užrašytas. Protokolas priimtas vienbalsiai.

57. Morgičių Komisijos narys S. Mockus skaito sekamą raportą:

MORGICIŲ KOMISIJS NARIO RAPORTAS

SLA Pildomosios Tarybos suvažiavimui, rugsėjo 8—14 dd., 1940 m., New York, N. Y.

Nuo pereinimo Pildomosios Tarybos suvažiavimo, įvykusio kovo mėnesyje, 1940 m., morgičių išduota mažai, nes negauta pilnai tinkamų aplikacijų SLA investimentams. Yra kelios aplikacijos dar galutinai neišspręstos, nes krivulės keliu nebuvo galima jas išspręsti, tad prisieis jas galutinai išspręsti šiame Pildomosios Tarybos suvažiavime.

Nors pinigų turime investimentams ir pelningiausiui bei saugiausiui investimentu yra geri morgičiai, bet taip susidėjo aplinkybės, kad morgičių didesnėse sumose nebuvo galima duoti. Perdaug paskolų duoti Mass. valstijoje būtų netikslu, nes gali kilti nužiūrėjimas, kad Mass. valstijoje perdaug paskolų duodame.

Per pastaruosius keturis metus Mass. valstijoje paskolų duota apie \$200,000 sumoje, už kurias gauname 5% ir nereikia Pildomosios Tarybos suvažiavimuose gaišti ištisias dienas laiko svarstant blogas paskolas. Ne tik Mass. valstijoje, bet ir kitose vietose duotos pastarųjų keturių metų laikotarpiu paskolos mums beveik jokių rūpesčių neteikia. Mano įsitikinimu, nežiurint kur bus duota paskola, bet jei ji bus duota Pildomosios Tarybos nario apžiūrėtai nuosavybei, tai galima pasitikėti, kad bus saugus ir pelningas investimentas.

Tiesa, reikia prižiūrėti visus namus, ant kurių duota paskolos, kad jie būtų tinkamoje padėtyje palai-komi, kad būtų aptaisyti ir tą kas nors turi prižiūrėti. Ikišiol bendrai visi Pildomosios Tarybos nariai gelbėjo Morgičių Komisijai reikale atnaujinimo ir prižiūrėjimo morgičių, kuriuos komisijai buvo nepatogu pasiekti. Be to, mano įsitikinimu visos paskolos turi buti su numokėjimais principinės sumos. Paskolų saugumas to reikalauja.

Yra išsibaigusį paskolų, kurias reikės atnaujinti. Yra paskolų, kurias ėmusieji nuosavybių savininkai nepildo sutarčių. Apie tokias paskolas raportuoju atskirai.

Paskola ant nuosavybės 654 Metropolitan Ave., Hyde Park, Mass., išsibaigė rugpjūčio mėn., 1940 m. Mokėjo laiku nuosimčius ir numokėjo paskolos sumos \$900. Namas užlaikomas gero tvarkoj. Sfulau atnaujinti paskolą senomis sąlygomis.

Paskola ant nuosavybės 54 Water & 24 Springs Sts., Stoughton, Mass., išsibaigė gruodžio mėn., 1939 m. Buvo užvilkinį mokesčiai ir taksai. Šiuo reikalu rupinosi prezidentas Bagočius, tad jis galės pasakyti ar šią paskolą galima atnaujinti ar ne, nes man neteko šio namo matyti.

Paskola ant nuosavybės 149 Milton St., Dorchester, Mass., išsibaigė rugsėjo mėn., 1940 m., bet taksai nemokėti už du metus ir užvilkinį turėti reikalą rupinosi prezidentas Bagočius, tad jis galės pasakyti ar šią paskolą galima atnaujinti ar ne, nes man neteko šio namo matyti.

Paskola ant nuosavybės 1322 Columbia Rd., So. Boston, Mass., išsibaigė rugpjūčio mėn., 1940 m. Namas geroje padėtyje, paskolos stovis taip pat geras. Rekomenduojau paskolą atnaujinti senomis sąlygomis.

Paskola ant nuosavybės 1854 Dorchester Ave., Dorchester, Mass., jau išsibaigusi, bet paskolą atnaujinti nėra galimybės del nesveikatos šeimynoje. Namas palaikomas gerame stovyje ir jo savininkas visas paskolos obligacijas moka pagal senąją sutartį be atnaujinimo.

Paskola ant nuosavybės 722 E. 8-th St., So. Boston, Mass., išsibaigus 1939 metais, kuri buvo duota be numokėjimų paskolos sumos. Namas geroje vietoj, tad siulau paskolą atnaujinti sumoje \$3,500 su numokėjimais po \$50.00 kas šeši mėnesiai.

Paskola ant nuosavybės Huntington Sta., L. I., N. Y. jau išsibaigus ir laikas ją atnaujinti naujomis sąlygomis. Paskola buvo duota \$.5,000 sumoje be numokėjimų, dabar reikėtų atnaujinti su atitinkamais numokėjimais. Apie šios nuosavybės stovį ir jos vertę Pildomąją Tarybą, manau, gali painformuoti sekretorius Vinikas.

Paskola ant nuosavybės 160-162 E. Jersey St., Elizabeth, N. J., irgi išsibaigus ir laikas ją atnaujinti. Ši paskola taip pat duota \$5,000 sumoje be numokėjimų, dabar ją atnaujinant reikėtų nustatyti atitinkami paskolos sumos numokėjimai. Apie nuosavybės stovį ir vertę gal galėtų mus painformuoti sekretorius Vinikas.

Paskola ant nuosavybės 134 Moultrie St., Pittsburgh, Pa., išsibaigus birželio mėn., 1940 m. Apie šią paskolą ir nuosavybės padėtį manau gali mus painformuoti vice prezidentas Mažukna, kuris gyvena Pittsburghe. Mokėjusi laiku visas obligacijas, tad tikiu yra visas tvarkoje del atnaujinimo šios paskolos.

Paskolos Chicagoje, apie kurias yra daug kalbėta ir gal pargarsiai kalbėta, pastangomis išdininko Gugio beveik visos yra atnaujintos ir moka savo obligacijas. Tiesa, jų mokėjimas obligacijų yra nepastovus, nes kiti moka suvėluotai, bet viskas yra tvarkoje, išskiriant dvi paskolas, butent:

Paskola ant nuosavybės 2121 N. Western Ave., Chicago, Ill., yra išsibaigus 1939 m. ir paskola buvo duota be numokėjimų. Dabar turėtų buti atnaujinta su numokėjimais.

Paskola ant nuosavybės 3315 So. Halsted St., Chicago, Ill., buvo atnaujinta su numokėjimais paskolos sumos, bet nuosavybės savininkas nėra dar sumokėjęs nei cento sutartų numokėjimų. Mano nuomone taip tęsti toliaus negalima ir reikia tuojuaus imtis akcijos, kad šios paskolos neregulariumus be atidėlio sutvarkyti.

Paskola ant nuosavybės 3705 — 68-th St., Woodside, N. Y., yra išsibaigus gegužio mėn., 1940 m. Paskola buvo duota be numokėjimo, dabar turėtų buti atnaujinta su atitinkamais paskolos sumos numokėjimais.

Tai tiek apie tas visas paskolas, kurias turėsime aptarti šiame Pildomosios Tarybos suvažiavime.

Gerbiami viršininkai, aš kaip Morgičių Komisijos narys šias pareigas einu jau keavirti metai, tad prašau mane paliuosuoti iš šios komisijos nuo šio Pildomosios Tarybos suvažiavimo. Mano gyvenimo aplinkybės neleidžia man toliaus tarnauti Morgičių Komisijoje, nes šios komisijos nario pareigos reikia pasvesti labai daug laiko ir pastangų. Neužtenka vieną kartą namus apžiūrėti, bet reikia juos dažnai pamatyti ir prisieina turėti pasitarimus su namų savininkais del namų aptaisymo ir kitais reikalais. Tam viskam reikia laiko, o aš šiandien tiek atliekamo ai-ko neturiu.

Tikiu suprasite mano padėtį ir paliuosuosite mane iš tų atsakingų pareigų. Aš stengisiusi dirbti savo pareigose kaip išdo globėjas ir toliaus kiek laikas man leis dirbsiu mūsų investimentų naudai ir S. L. A. garbei. Prašau išrinkti kitą Pildomosios Tarybos narį prie prezidento Bagočiaus į Morgičių Komisiją. Mano įsitikinimu Morgičių Komisija yra reikalinga nepaisant nei to, kad ji kainuoja mums 2 dolerius į savaitę.

S. MOCKUS,

Morgičių Komisijos narys.

J. K. Mažukna įnešė, Dr. S. Biežis parėmė raportą priimti. Raportas priimtas vienbalsiai.

58. SLA namų Chicagoje prižiūrėtoja, p-lė E. Mikužutė, skaito sekamą savo raportą:

CHICAGOS NAMŲ PRIŽIURĖJIMAS

Nors laiks nuo laiko atsiranda kliučių, vienok galima pareikšti, kad darbas sekasi ir pelnas auga.

Gera prižiurint namus SLA gaus gero pelno, o parduodant gerai užlaikytus namus SLA gaus geresnę kainą. Randauninkai mokasi neblogai, o randos kur tik galima buvo pakeltos ir sulyginant balandžio 1 d., 1939 m. (kada man buvo pavesta Chicagos namų tvarkymo darbas) su spalio 1 d., 1940 m., įplaukos padidėjo apie \$200 į mėnesį.

Visi butai, apart 6739-41 S. Chappel Ave. dviejų, yra išnuomuoti. Šio namo neišnuomavimo priežastis yra, kad jis nesulygina modernizacija su kitais tos apielinkės namais. Ištyrus visą padėtį ir pasitarus su komisija pradėjau modernizaciją, nors smulkia, bet jau pasekmės matomos. Vieną apartmentą išrandavojau už \$67.50, o kitą už \$70.00 mėnesinės randos.

Šį rudenį butinai reikia sutaisyti ir numaliavoti kai kurias verandas, laiptus, namus ir tt. Apie tai raportuosiu P. T. atskirai.

Susivienijimo nuosavybių Chicago metinės nuomos palyginimas už 1939 ir 1940 metus

Nuosavybė	Metinė nuoma su baland. 1, 1939	Metinė nuoma su spalio 1, 1940	Padidėjusi vienu metu nuoma
10742 S. Michigan	\$720.00	\$780.00	\$60.00
135 E. 110-th St.	300.00	420.00	120.00
10819 S. Wentworth	750.00	810.00	60.00
6739 S. Chappel	4,050.00	3,990.00	60.00
7036-33 S. Yale Ave.	2,460.00	2,880.00	420.00
1035-45 W. 69-th St.	1,632.00	1,988.00	356.00
6423-25 S. Washtenaw	960.00	1,620.00	660.00
6343 S. Mozart	540.00	540.00	—
3405-07 S. Lowe Ave.	2,820.00	2,856.00	36.00
3120 S. Emerald	720.00	792.00	72.00
3247 S. Morgan	540.00	540.00	—
3626-28 S. Halsted	1,620.00	1,680.00	60.00
3101 S. Morgan	1,380.00	1,680.00	300.00
1534 N. Oakley Blvd.	1,980.00	2,088.00	108.00
1748 W. 86-th St.	—	168.00	168.00
818 W. 18-th St.	1,230.00	1,428.00	198.00
Kartu -----	\$21,702.00	\$24,260.00	\$2,558.00

Susivienijimo nuosavybių Chicagoje įplaukos ir išlaidos nuo sausio 1 d., iki liepos 31 d., 1940 m.

Nuosavybė	Įplaukos	Išlaidos	Liko pasigusta i Centrą
10742 S. Michigan Ave.	\$430.00	\$21.50	\$408.50
3405-07 S. Lowe Ave.	1,729.00	360.01	1,368.99
1748 W. 86-th St.	98.00	14.26	83.74
6423-25 S. Washtenaw Ave.	1,127.50	228.21	899.29
1035-37 W. 69-th St.	973.00	89.68	883.32
135 East 110-th St.	245.00	33.30	211.70
7036-38 So. Yale Ave.	1,354.50	516.41	838.09
3247 S. Morgan St.	300.00	92.80	207.20
818 W. 18-th St.	834.00	298.87	535.13
6343 S. Mozart St.	270.00	17.97	252.03
3626 S. Halsted St.	810.00	42.35	767.65
1534 N. Oakley Blvd.	1,319.00	315.55	1,003.45
6739-41 Chappel Ave.	1,907.50	531.84	1,375.66
10819 S. Wentworth Ave.	452.50	31.62	420.88
3120 S. Emerald Ave.	412.99	65.76	347.23
3101 S. Morgan St.	980.00	221.90	758.10
Viso -----	\$13,242.99	\$2,882.03	\$10,360.96

Į šią sąskaitą neįeina taksai, anglis ir kitos sąskaitos, kurios yra išmokamos per Centrą, kas bus parodyta sekretoriaus raporte gale 1940 metų.

J. K. Mažukna įnešė, K. P. Gugis parėmė raportą priimti. E. Mikužutės raportas priimtas vienbalsiai. (Bus daugiau)

Zinios iš Lietuvos

Antras Amerikos lietuvių laiškas iš Vokietijos

(Ištraukos išverstos iš angliškų)

Smerkia Smetoną ir išreiškia pasibaisėjimą komunistais

DEAR X.

Dėkoju tau už ilgą ir įdomų laišką, kurį tikrai vakar gavau. Aš jaučiu būdu nesitikiu, kaip greitai gauti atsakymą, kas įrodo, kad susisiekti iš čionais su Amerika nėra taip blogas, net žymiai geresnis negu su Lietuva. Kaip pats žinai, aš čionais atvykau rugsėjo mėnesyje ir tuojau parašiau laiškus savo namiškiams ir draugams. Jau daug laiko praėjo ir tikrai šiomis dienomis tegavau atsakymą iš namiškių. Atrodo, kad susirašinėjimas su "romjumi" pradeda nutrūkti, nes šiuo tarpu tas tegalima su giminėmis ir visi kiti iš baimės jaučia, kad geriau tylėti ir ignoruoti susirašinėjimą su liukšiu pasauliu...

Prieš išvažiuojant man iš Lietuvos aš susitikau su N., kuris prašė perduoti tau linkėjimų, kada mes susitikime Amerikoje. Kada aš užklausiau jo apie jo ateities planus, jis pasisakė, kad jis tikisi kaip nors pasidaryti pragyvenimą ir jam buvo pasiūlyta darbą naujojoje vietoje, bet jis nebuvo nei kiek entuziastiškas dėl ateities. Jo supratimu, tikrai paprastieji žmoneliai tegali mažiau nugąstauti, bet niekas negali džiaugtis ir visiems patartina vien sau pasilaikyti pasitikėjimą savimi. Man buvo malonu išgirsti iš jo tokį pasiryžimą, ir aš tikiu, kad jis vienas iš tų nepalaužiamų (tough type), kurių šis maras nepalies. Aš prašiau, kad jis man parašytų čionais, bet aš nei kiek nenustebčiau, jei aš iš jo neišgirsčiau, nes Rusijoje jie tokios "laisvės" nežino...

Tarp pabėgėlių Vokietijoje

Aš stengsiuosi susižinoti su visais tais lietuviams, kurie yra čionais atbėgę. Dar prieš kelias dienas nebuvo taip sunku čionais pakliuti, nes Ycie nei su dviem dukterim pavyko pereiti žaliąją sieną. Šiomis dienomis susitikau su V. Raulinaičiu, kuris mėgins patekti Amerikon, nes jis gimęs tenai. Susitikau ir su J. Deksinu, kuris taip pat Amerikoje gimęs. Juodu abu buvo Užsienių Reikalų M-jos tarnyboje. Paskutinis lietuvis, kurį susitikau, buvo Kalvaitis, buvęs Lietuvos konsulas Chicagoje. Kalvaitis sakėsi mėginsias kaip nors patekti Amerikon taip pat.

Apie Smetoną

Paskutinės žinios, kurias girdėjau apie tą "didvyrį" Smetoną, kad jis planavo vykti Amerikon ir jau buvo apleidęs Berlyną. Iš tikrųjų būtų labai liudna, kad tokiame bailiui būtų leista patekti Amerikon, kada didelės skaičius tikrai vertų asmenų taip sunkiai kenčia. Tuo laiku kai aš palikau Lietuvą, visi jautėsi baisiai apvilti dėl jo pabėgimo. Vietoj turėti stiprų vyrą, kuris būtų tautes atsparumą budavojęs ir džiaugęsis žmonių pasitikėjimu, šis senis daugiau rūpinosi savo graikiškais ir asmens reikalais, kuriuos pavyko tikrai suorganizuoti stiprią policijos įiegą su kurios pagalba jis tegalėjo išsilaikyti ant sosto, bet negalėjo sujungti visų žmonių pasipriešinti gresiantiems pa-

man papasakojo tebeturi ryšius su tomis vietomis. Jau visiems yra žinoma, kad raudonieji jau vartoja visus savo garsiuosius metodus. Žmonės dingsta naktimis ir tiek apie juos tegirdima. Prie Kleboniško (5 mylios už Kauno prie Vilijos kranto) keli jauni piemenukai pastebėjo kasinėjimus. Iš pradžios jie pamanė, kad gal kai kas mėgino paslėpti kai kokius daiktus ir pradėjo jie atkasinėti iki priekasė eiles nužudytų žmonių lavonų, kurių tarpe buvo keli Lietuvos kariuomenės uniformose. Kada aš palikau Lietuvą, jau buvo jaučiama, kad karininkai daugiausia nukentės ir taip dabar ir atrodo, kad jie dabar žūsta už tas klaidas tos "ištikimos ir išmintingos" valdžios, kuri yra saugi užsieny. Yra žinių apie savizudystes karininkų tarpe, kad žudosi tie kurie negalėjo ar nenorėjo bėgti ir kurie pabugo suimtinėjimų ir kankinimų.

Best greetings old boy, and take it easy yourself. Greetings also from M. Z.

Pittsburgh, Pa.

Pittsburgho moterų "Card Party"

Pilierių Klubu Moterų Auxiliary Pittsburghie rengia "Card Party". Šis vakaras rengiamas labdariniam tikslui, kad būtų galima surengti Kalėdų programą ir dovanėles ligoniams, kurie randasi Mayview Hospital, Mayview, Pa. Tai dabar kviečiame visą Pittsburgho publiką prisidėti prie šio gražaus darbo. Atvykite į šią "card party", kuri įvyks gruodžio 1 dieną, 1940 m., 8 val. vakare, 1725 Jane St., South Side, Pittsburgh, Pa. Įžanga 35 centai.

Moterų Auxiliary pirmą kartą yra Mrs. B. Pivaronas. Šio vakaro komisija Mrs. A. Marchukaitis, Mrs. O. Norris, Mrs. Marchukonis.

Kviečia Komisija.

Detroit, Mich.

Masinis mitingas

Detroito lietuvių iš visų srovių sutarė bendrai surengti milžinišką masinį susirinkimą, kuris įvyks sekmadienį, gruodžio 8 dieną, Case Technical High School Auditorijoje. Pradžioje 2 valandą po pietų. Kalbės tik kiti iš Lietuvos atvykęs adv. S. Gabaliauskas, Naujienų redaktorius P. Grigaitis ir vietiniai kalbėtojai. Muzikalią programą pildys vietos solistai ir solistės vadovaujant muzikui Kvedarui. Ši istorinė reikšmės masinis mitingas rengia bendrai Katalikų Federacija, tautininkai ir socialistai. Susirinkime visi ir vieningu balsu pareiškime, kad mes kovosime be pertraukos prieš Lietuvos užgrobikus, prieš diktatorių smurtą ir prieš tuos mūsų brolius Amerikoje, kurie diktaturai ir smurtui pritaria.

Rengimo Komisija.

SLA. Kuopų Susirinkimai

NEW YORK, N. Y. — SLA 126 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 6 dieną, 3 valandą vakare, SLA Centro Raštineje, 307 West 30-th Street, New York, N. Y. Visi nariai ir narės dalyvausite šiame susirinkime, nes bus renkama kuopos valdyba 1941 metams ir aptariami kiti reikalai. Užsimokėkite savo mokesčius, kad neliktumet suspenduoti.

A. Pupeliūtė, sekr.

LORAIN, OHIO. — Specialis S. L. A. 62 kuopos susirinkimas įvyks gruodžio 8 dieną, 2 valandą po pietų, priprastoj vietoj. Bus renkama kuopos valdyba 1941 metams ir bus kitų svarbių aptarimų.

Elzbieta Zienienė, sekr.

WEST FRANKFORT, ILL. — SLA 311 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 8 dieną, 2 valandą po pietų, priprastoj svetainėje. Visi nariai ir narės turite būti dalyvausite, nes bus renkama kuopos valdyba 1941 metams, taipgi bus ir daugiau aptarimų. Atsiveskite savo draugus ir pažįstamus prirašyti prie SLA 311 kuopos, nes dabar eina trečiasis etapas. Priešmetinis narių narių bėgimo ir daktaro egzaminavimas yra nemokamas. VI. Urbanas, sekr.

LOWELL, MASS. — SLA 173 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 1 dieną, 4 valandą po pietų, priprastoj vietoj. Visi nariai ir narės kviečiami dalyvausite, nes turime daug svarbių reikalų aptarimui. Taipgi bus renkama kuopos valdyba 1941 metams.

L. Petkevičius, sekr.

PATERSON, N. J. — SLA 101 kuopos susirinkimas įvyks gruodžio

1 kime, nes bus renkama kuopos valdyba 1941 metams. Taipgi yra ir kitų svarbių reikalų aptarimui. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA 258 kuopos.

M. Janavičienė.

DETROIT, MICH. — SLA 200 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 1 dieną, 2 valandą po pietų, Rusų Svetainėje, 2019 Russell St. Malonėkite visi nariai ir narės dalyvausite, nes bus renkama kuopos valdyba 1941 metams. Yra ir kitų svarbių reikalų aptarimui. Bus siunčiamas atvirutės, bet įeigu kuris narys negautų atvirutės, tegul skaito šį pranešimą.

Vincas Čupal, sekr.

BINGHAMTON, N. Y. — SLA 50 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 3 dieną, 7:30 valandą vakare, Lietuvių Svetainėje, 1136 — 4-th Ave. Visi nariai dalyvausite, nes yra svarbių reikalų aptarimui. Taipgi bus renkama kuopos valdyba 1941 metams. Tad visų kuopos narių pareiga tame susirinkime dalyvausite.

P. B. Balčikonis, sekr.

NEW KENSINGTON, PA. — S. L. A. 192 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 8 dieną, 2 val. po pietų, Slavokų Svetainėje, 1136 — 4-th Ave. Visi nariai dalyvausite, nes yra svarbių reikalų aptarimui. Taipgi bus renkama kuopos valdyba 1941 metams. Atsiveskite savo draugus ir drauges prirašyti prie SLA 192 kuopos. Nepamirškite užsimokėti užvilktas mokesčius, kad neliktumet suspenduoti, o vėliaus išbraukti iš organizacijos.

John Swipas, sekr.

AMSTERDAM, N. Y. — SLA 272 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 8 dieną, 1:30 val. po pietų, A. L. Klubu svetainėje. Kviečiami visi nariai ir narės pribūti, nes bus išduoti komisių raportai ir renkama kuopos valdyba 1941 metams. Yra ir kitų svarbių reikalų aptarimų.

J. A. Sunskis, sekr.

LOS ANGELES, CAL. — SLA 75 kuopos susirinkimas įvyks gruodžio 13 dieną, 7 valandą vakare, Veterans Hall, 246 So. Hill St. Visi nariai ir narės malonėkite pribūti ir priešmetinį susirinkimą ir užsimokėkite visas mokesčius už šiuos metus, kad būtų lengviau raštininkui pradėdant kitus metus. Atsiveskite mokesčius, kad neliktumet suspenduoti, o vieną kandidatą prirašyti prie SLA 75 kuopos.

K. Lubin, sekr.

MAHANAY CITY, PA. — SLA 211 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 8 dieną, 1 val. popietį, K. of C. svetainėje, W. Mahanay Ave. Visi nariai ir narės malonėkite ateti susirinkimam, nes yra svarbių reikalų aptarimui. Taipgi malonėkite užsimokėti savo mokesčius, kad neliktumet suspenduoti, o vieną kandidatą prirašyti prie SLA 211 kuopos.

A. Ramanauskas, sekr.

ALIQUIPPA, PA. — SLA 247 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 8 dieną, 1 val. po pietų, pas draugus Kavaliauskus. Malonėkite visi nariai ir narės dalyvausite, nes bus renkama kuopos valdyba 1941 metams. Atsiveskite mokesčius, kad neliktumet suspenduoti, o vieną kandidatą prirašyti prie SLA 247 kuopos.

J. Pleckaitis, sekr.

FOREST CITY, PA. — SLA 2 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 8 dieną, priprastoj vietoj, 2 valandą po pietų. Malonėkite visi draugai ir draugės dalyvausite, nes turėsime svarbių aptarimų kuopos gerovei. Taipgi bus renkama kuopos valdyba 1941 metams. Užsimokėkite mokesčius, kad neliktumet suspenduoti. Atsiveskite savo draugus ir drauges prirašyti prie SLA 2 kuopos, nes dabar yra gera progą prisirašyti.

J. Gedraitis, sekr.

SHENANDOAH, PA. — SLA 303 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 1 dieną, 1 val. po pietų, Siemenio svetainėje, E Centre St. Malonėkite visi nariai ir narės dalyvausite, nes bus renkama kuopos valdyba 1941 metams. Atsiveskite mokesčius, kad neliktumet suspenduoti, o vieną kandidatą prirašyti prie SLA 303 kuopos.

Juzefa Palavičienė, sekr.

SPRING VALLEY, ILL. — Se-kamas SLA 274 kuopos susirinkimas bus gruodžio 8 dieną, toj pačioj svetainėje, prasidės 1:30 val. po pietų. Prašau visų narių ateti, nes tai bus svarbus metinis susirinkimas. Bus renkama valdyba ateinančioms metams. Taipgi nepamirškite atsivesti savo draugus ir pažįstamus prisirašyti prie mūsų kuopos. Dabar einant trečiajam etapui yra geras laikas prisirašyti, nes dykai įėjimas. Pereitame susirinkime spalio 8 dieną jau pasirodė keturios aplikacijos. Girdėt bus ir daugiau. Prašau, kad dirbtumet visi išvieno.

Povilas Gedbutas, sekr.

PERT AMBOY, N. J. — SLA 138 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 1 dieną, 2 valandą po pietų, pas sekretorių. Malonėkite visi nariai ir narės dalyvausite, nes bus renkama kuopos valdyba 1941 metams. Taipgi užsimokėkite savo duokles už šiuos metus, kad neliktumet suspenduoti.

K. Sakalskas, sekr.

WILKES BARRE, PA. — SLA 115 kuopos susirinkimas įvyks gruodžio 1 dieną, 1 valandą po pietų, Lietuvių Progresyvio Klubu svetainėje, 325 E. Market St. Visi nariai ir narės malonėkite dalyvausite susirinkime, nes bus renkama kuopos valdyba 1941 metams.

J. Stanislovaits, sekr.

EAST HAMPTON, N. Y. — SLA 15 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 7 dienos vakare, priprastoj vietoj. Malonėkite visi nariai ir narės dalyvausite, nes bus renkama kuopos valdyba 1941 metams. Taipgi užsimokėkite savo mokesčius, kad neliktumet suspenduoti.

Ona Stanevičienė, sekr.

CHICAGO, ILL. — SLA 139 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 3 dieną, 7:30 valandą vakare, Lietuvių Darbininkų Svetainėje, 10413 So. Michigan Ave. Malonėkite visi nariai pribūti, nes turime daug svarbių reikalų aptarimui. Taipgi šiame susirinkime bus renkama kuopos valdyba 1941 metams. Atsiveskite mokesčius, kad neliktumet suspenduoti, o vieną kandidatą prirašyti prie SLA 139 kuopos.

B. Gailevičius, sekr.

AKRON, OHIO. — SLA 198 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 8 dieną, 1 valandą po pietų, po numeriu 350 E. South St. Visi nariai šiame susirinkime būtina dalyvausite, nes bus renkama kuopos valdyba 1941 metams. Turime ir kitų svarbių reikalų aptarimų.

P. Yurgelis, sekr.

WILKES BARRE, PA. — SLA 35 kuopos susirinkimas įvyks gruodžio 1 dieną, 2 valandą po pietų, B. Poteliuno svetainėje, 53 Bank St. Nepamirškite visi kuopos nariai dalyvausite, nes tai yra priešmetinis susirinkimas ir jame bus renkama kuopos valdyba 1941 metams. Taipgi kurie galite užsimokėkite savo duokles už visus ateinančius metus, tai galėsite gauti SLA Albumą veltui.

Wm. Botyrius, sekr.

RAUMENŲ SKAUDĖJIMAI GREITAI PALENGVINAMI

Nekentėkite bereikalingai raumenų skaudėjimų. Tūkstančiai žmonių patiria nepaprastą palengvinimą reumatikų skausmų, strėnų raumenų skaudėjimų, išsinarinimų ir šiaip raumenų skaudėjimų vien išsitarinami su Pain-Expelleriu. Šis sensacingas linimentas ūmai suteikia laukiamą palengvinimą. Virš 17 milijonų bonkūnų jau išparduota. Todėl neatidėliodami nusipirkite ir šiuo bonkūnų Pain-Expellerio. Reikalaukite Pain-Expellerio su inkaru ant dėžutės.

LITHUANIAN 192

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

Su Angliškais Paaiškinimais — Pritaikyta Amerikos Lietuviams

Suvestas DR. D. PILKA

Gramatikos pilnai išdėstyta visos kalbos dalys ir pagrindinės rašybos taisyklės — šokių daryba, linkausimas, amensavimas, slinkimas, skyrimų, žodžių nurodymas ir apie 1,000 vėlimo žodžių angliškais bodynais.

KAINA \$1.00 su pristatymu.

Agentams ir mokykloms duodama nuolaida. Reikalaukite pas DR. D. PILKA, 528 Columbus Ave., Boston, Mass.

MUSŲ PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI

Mūsų Advokatai

Adv. K. P. Gugis, Chicago, Ill. Kamb. 1431-1434. Namuose: 3323 So. Halsted Street, Ofisas: 127 N. Dearborn St. Vakaraus: 6 iki 8:30.

Adv. C. Voketaitis,

50 Court Street, Brooklyn, N. Y. Tel.: TRIangle 5-3622. Tel.: EVERgreen 8-7179

Mūsų Gydytojai

Dr. G. J. Tarulis, Osteopatas Gydytojas, 7912 So. Halsted Street, Chicago, Ill. Valandos: 10-5 ir 7-9.

KNYGA APIE DIZOVĄ IR TUBERKULIOZĄ KAINA 25 CENTAI. Parašė ir parduoda Dr. Ignatas Stankus, 1210 So. Broad Street, Philadelphia, Pa.

Mūsų Biznieriai

A. J. KUPSTIS, SLA N A R Y S, Tel. So. Boston 9423, 322 W. Broadway, South Boston, Mass.

Real Estate & Insurance. Specializuojam: Bizniais, Gyvenimo Namais ir Farmom. Mandagus ir Greitas Parnavimas.

John Naghten & Co.

ESTABLISHED 1863. INSURANCE. 1903 Insurance Exchange, Chicago, Illinois.

AR JAUČIATES NUVARGĖ — BE VIKRUMO?

Šauda galvą — išpūtė vidurius? Kada tik užsikimša jūsų žarnos, išpūsta viduriai, dvokis kvapas, atūmus, užkietėjimas, imkite FEEN-A-MINT. Tai malonus skonio luosojanti kramtoma guma. Feen-A-MINT bet tikrai išuosoja vidurius. Imkite einaut gut. Rytė jauosite tikrą palengvinimą ir atgausit vikrumą. Jaukit ir mūsų milimą nuodijasi nebrangiu FEEN-A-MINT. Jis tinka ir jūsų keimai. Nusipirkit FEEN-A-MINT išdient!

"1940" GYDUOLĖS

"1940" Linimentas teikia palengvinimą žmonėms nuo skaudamų muskulių raumatinio, dieglio pečiūose ir strėnos, deginio kojų padų.

"1940" Linimento kaina 75c.

"1940" Cough Syrup, tai puikus priemonis tiems, kurie turi kosulį nuo šalčio, balso užkimimą arba sausą kosulį. Tinka kūdikiams ir suaugusiems žmonėms.

"1940" Cough Syrup 75c.

"1940" Laxative — vidurių luosavimui pilnės. Mes rekomenduojame jums "1940" Laxative piles 10 ir 25c. "1940" Headache Powder. Galvos skaudėjimas su daugeliu žmonių yra kasdieninis svečias. Tam yra priežastis. Kada pajaučiate galvos skaudėjimą, visada naudokite "1940" Headache Powder 10 ir 25c.

"1940" Trejanka, tai sudėtis geriausių vaistų-augmenų vuoų žiedų lapų; žievių šaknų specialiai parinktu lietuviu skoniui. Užpilkite tą sudėtį geru šnapsu ir už dviejų-trijų dienų, gerikite vieną stikluoką rytė, ar daugiau. Tas duos jums gerą apetitą valgyti, jausitės linksmas ir sveikas. "1940" Trejanka yra No. 1 didelėmis dalimis prirengta. Piliant šnapsą šaknis nebėga iš bankos. "1940" Trejanka 45c.

Reikalingi agentai didesnę lietuvių kolonijose. Mes apmokame už gyduolių garšinimą per radio ir laikraščiuose. Vietose, kur negalėtumet šių gyduolių gauti vaistinėse, parašykite mums laišką — mes prisiliame.

ANTHRACITE SALES

AGENCY

Sales Manager A. Stanickis, SHENANDOAH, PA.

Klauskite mūsų programo nedėliomis kaip 12 val. WAZL 1410 k-c

Jau išleista Knygutė "PILITYBES PAMOKOS"

(Parašyta per Advokatą)

Duoda atsakymus į klausimus dėl gavimo pilnų Amerikonieškų popierių arba pilietybę. Kaina 35c.

Joseph J. Grish, 4631 South Ashland Avenue, Chicago, Illinois.

PHONE: YARDS 1001